

Strategie rozvoje mikroregionu Východní Slovácko

Marek Staroba

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Marek STAROBA**
Osobní číslo: **M09251**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Strategie rozvoje mikroregionu Východní Slovácko**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte základní teoretické poznatky k problematice rozvoje mikroregionů v ČR.
- Popište význam strategického plánování pro rozvoj regionů.

II. Praktická část

- Provedte socioekonomickou analýzu mikroregionu Východní Slovácko.
- Zpracujte SWOT analýzu mikroregionu Východní Slovácko.
- Zhodnoťte současnou strategii rozvoje mikroregionu Východní Slovácko a uveďte konkrétní doporučení pro její aktualizaci.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

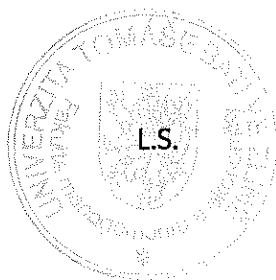
Seznam odborné literatury:

- [1] LABOUNKOVÁ, V., PŮČEK, M. a ROHREROVÁ, L. Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů. 1. vyd. Brno: Ústav územního rozvoje, 2009. 47 s. ISBN 978-80-87318-02-7.
[2] MATES, P. a WOKOUN, R. Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy. Praha: Prospektrum, 2001. 196 s. ISBN 80-7175-100-6.
[3] WOKOUN, R. et al. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2. rozš. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 456 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavel Grebeníček
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 2. dubna 2012
Termín odevzdání bakalářské práce: 18. května 2012

Ve Zlíně dne 2. dubna 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užit své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

18.5.2012

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce řeší strategii rozvoje mikroregionu Východní Slovácko. Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V první části jsou popsány teoretické pojmy z oblasti regionalistiky a činnost mikroregionů na našem území. Druhá část obsahuje socioekonomickou analýzu, která popisuje základní funkční systémy v mikroregionu a upozorňuje na hlavní problémy v jednotlivých oblastech. Po této kapitole následuje SWOT analýza, která má za cíl určit silné a slabé stránky uvnitř mikroregionu, následně jeho vnější příležitosti a hrozby. Na závěr je zhodnocena původní návrhová část strategie mikroregionu a jsou navrženy projekty, které mají za cíl přispět k dalšímu rozvoji mikroregionu.

Klíčová slova: mikroregion, strategie rozvoje, socioekonomická analýza, SWOT analýza

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the strategy of development of the microregion Eastern Slovácko. The thesis is divided into two parts, theoretical and the practical one. The first part describes theoretical terms from the area of regionalism and the activity of microregions in the Czech Republic. The second part contains socioeconomic analysis, which describes basic functional systems in the microregion and it points out major problems in the particular areas. After this chapter there follows SWOT analysis focused on the determination of the weak and strong aspects within the microregion, then follows description of its external opportunities and threatens. In conclusion there is evaluated originally proposed strategy of the microregion and there are proposed projects, which are aimed at contribution to further development of the microregion.

Keywords: microregion, strategy of development, socioeconomic analysis, SWOT analysis

Touto cestou bych chtěl poděkovat vedoucímu mé diplomové práce Ing. Pavlovi Grebeníčkoví, za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi poskytoval v průběhu zpracování mé diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	12
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 ROZVOJ MIKROREGIONŮ V ČR	14
1.1 REGIONALISTIKA.....	14
1.2 REGION	14
1.3 REGIONALISMUS	14
1.4 MIKROREGION.....	14
1.5 DOBROVOLNÝ SVAZEK OBCÍ	15
1.6 VZNIK MIKROREGIONŮ	15
1.7 TYPY MIKROREGIONŮ PODLE POMĚRU VELIKOSTÍ OBCÍ.....	17
1.8 ÚLOHA MIKROREGIONŮ.....	17
2 VÝZNAM STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ PRO ROZVOJ MIKROREGIONŮ	18
2.1 DEFINICE STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ.....	18
2.2 VÝVOJ STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ.....	18
2.2.1 Situace v ČR.....	18
2.3 DŮVODY STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ	19
2.4 PRINCIPY STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE ÚZEMÍ	19
2.5 CHYBY PŘI STRATEGICKÉM PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE ÚZEMÍ	20
3 ORGANIZAČNÍ SLOŽKY PRO PŘÍPRAVU STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	21
3.1 TVORBA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	21
3.2 OBSAH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	22
3.3 STRATEGICKÝ PLÁN MIKROREGIONU	22
3.4 POSTUP PŘI SCHVALOVÁNÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU MIKROREGIONU	23
3.5 VYHODNOCENÍ NAPLŇOVÁNÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU MIKROREGIONU.....	23
3.6 SLEDOVÁNÍ INDIKÁTORŮ PRO REALIZACI SRD MIKROREGIONU	24
II PRAKTICKÁ ČÁST	25
4 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU VÝCHODNÍ SLOVÁCKO	26
4.1 POLOHA A VNĚJŠÍ VZTAHY	26
HISTORICKÝ VÝVOJ MIKROREGIONU	27
4.2 KULTURA	28
4.2.1 Památky.....	28
4.3 PŘÍRODNÍ ZDROJE.....	29
4.4 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	29
4.4.1 Voda	30
4.4.2 Půda.....	30
4.4.3 Ovzduší	30
4.4.4 Hluk.....	30
5 DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE	31

5.1	VÝVOJ POČTU OBYVATEL	31
5.1.1	Věková struktura	32
5.1.2	Migrace obyvatel mikroregionu	32
5.1.3	Vzdělanostní struktura obyvatel.....	33
5.2	BYDLENÍ	34
5.2.1	Převládající charakter bydlení.....	34
5.2.2	Sociální sféra.....	35
6	INFRASTRUKTURA – OBČANSKÁ VYBAVENOST.....	36
6.1	VEŘEJNÁ SPRÁVA	36
6.2	ŠKOLSTVÍ	36
6.3	ZDRAVOTNICTVÍ.....	37
7	TECHNICNÁ INFRASTRUKTURA	38
7.1	VODA	38
7.2	ELEKTŘINA.....	38
7.3	PLYN	38
7.4	ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ.....	38
7.5	DOPRAVA	39
7.5.1	Železniční doprava	39
7.5.2	Silniční doprava	39
7.5.3	Účelové komunikace.....	40
7.5.4	Autobusová doprava.....	40
7.5.5	Letecká doprava	40
7.6	TELEKOMUNIKACE	41
7.7	OBCHODNÍ SÍŤ A SLUŽBY	42
7.7.1	Základní vybavenost	42
7.7.2	Ostatní služby.....	43
8	TRH PRÁCE.....	44
8.1	EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEL	44
8.2	NEZAMĚSTNANOST.....	45
8.2.1	Věková skladba uchazečů	46
8.2.2	Přehled firem.....	46
8.3	ZEMĚDĚLSTVÍ.....	48
8.4	PRŮMYSL	49
9	FINANCOVÁNÍ	51
9.1	OBDOBÍ 2006 - 2007.....	52
9.2	OBDOBÍ 2008 - 2010.....	52
9.3	OBDOBÍ 2011 - 2012.....	53
10	SWOT ANALÝZA	54
10.1	SILNÉ STRÁNKY	54
10.2	SLABÉ STRÁNKY	55
10.3	PŘÍLEŽITOSTI.....	56
10.4	OHROŽENÍ	57
11	ZHODNOCENÍ SOUČASNÉ STRATEGIE	58

11.1	PRIORITNÍ OSA Č. 1: EKONOMICKÝ ROZVOJ	58
11.1.1	Navázání kontaktů s podnikateli, Pomoc při vyřizování dotací, schůzky veřejné a soukromé správy, Zajištění při vyřizování úvěrů	58
11.1.2	Vytvoření databáze ploch a objektů vhodných k podnikání, zajištění propagace těchto ploch a aktivní vyhledávání investorů	59
11.1.3	Využívání volných zemědělských objektů.....	59
11.2	PRIORITNÍ OSA Č. 2: ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU	59
11.2.1	Vytvoření místní programové nabídky, Seznam turistických a cyklistických tras, Nabídka kulturních a folklorních akcí, Vytvoření společných propagačních materiálů a zajištění jejich distribuce, Realizace společných internetových stránek mikroregionu, Jednotné značení a informační materiály	59
11.2.2	Budování cyklistických tras a sítě odpočívadel u turistických cest a cyklostezek	60
11.2.3	Rekonstrukce objektů vlastněných obcí pro účely cestovního ruchu a vytvoření nabídky agroturistiky	60
11.2.4	Projekt budování sítě rozhleden	60
11.3	PRIORITNÍ OSA Č. 3: TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ VENKOVA.....	61
11.3.1	Podpora zaměstnanosti a vytváření pracovních míst pomocí zvýhodňování místních podnikatelů	61
11.3.2	Rekonstrukce budov mateřských a základních škol a programy celoživotního vzdělávání.....	61
11.3.3	Dostupná zdravotní péče	61
11.3.4	Podpora a rozvoj bydlení	62
11.3.5	Zvětšení nabídky sportovního a kulturního vyžití	62
11.3.6	Ochrana životního prostředí, budování tzv. zelených zón, podporování tradiční výroby a ekologického zemědělství a chránění půdy proti erozím.....	62
11.3.7	Zavádění systémů recyklovaného sběru odpadů, výstavba a rekonstrukce sběrných dvorů	62
11.3.8	Dobrá dostupnost služeb	63
11.4	PRIORITNÍ OSA Č. 4: TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	63
11.4.1	Společný postup při prosazování rekonstrukce a oprav páteřních komunikací I. a II. tříd a řešení napojení do nových areálů pro podnikání.....	63
11.4.2	Rekonstrukce kanalizačních systémů a vybudování sítě čističek odpadních vod	63
11.4.3	Podpora získávání energie z obnovitelných zdrojů.....	63
12	NÁVRHOVÁ ČÁST.....	64
12.1	PRIORITNÍ OSA Č. 1: EKONOMICKÝ ROZVOJ	65
12.2	PRIORITNÍ OSA Č. 2: CESTOVNÍ RUCH	67
12.3	PRIORITNÍ OSA Č. 3: TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ VENKOVA.....	69
12.4	PRIORITNÍ OSA Č. 4: TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	70
	ZÁVĚR	73
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	76
	SEZNAM OBRÁZKŮ	77

SEZNAM TABULEK.....	78
SEZNAM GRAFŮ	79
SEZNAM PŘÍLOH.....	80

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je „Strategie rozvoje mikroregionu Východní Slovácko“, cílem je vytvořit strategický dokument, který přispěje k rozvoji tohoto území. Toto téma jsem si vybral z důvodu, že pocházím z obce Nivnice, která je součástí tohoto mikroregionu, a chtěl bych, aby se tento poměrně mladý mikroregion dále rozvíjel tím správným směrem. Druhým důvodem je, že strategický dokument, který byl vytvořen na začátku roku 2006, je již za více než 6 let značně zastaralý a je nutné vytvořit nový aktualizovaný dokument, jenž odpovídá současnému stavu v mikroregionu. Moje práce obsahuje oproti běžným strategickým dokumentům ještě teoretickou část, která vysvětluje základní pojmy v oblasti regionalistiky a objasňuje počátky a důvody vzniku mikroregionů na našem území. Druhá kapitola teoretické části pak popisuje, jak vytvářet strategické dokumenty, jaké pojmy se zde vyskytují a kterých chyb se zpracovatelé nejčastěji dopouštějí.

Praktická část je rozdělena do tří hlavních částí. Jako první je zpracována socioekonomická analýza formou posouzení základních funkčních systémů v mikroregionu. V této analýze se řeší všechny aspekty důležité pro správné fungování a rozvoj mikroregionu, jako je životní prostředí, obyvatelstvo, dopravní a technická infrastruktura, bydlení, nabídka služeb, zdravotnictví, školství, průmysl a zemědělství. Druhá část obsahuje SWOT analýzu, která má za úkol přehledně určit silné a slabé stránky uvnitř mikroregionu, dále pak vnější příležitosti a hrozby pro mikroregion. Z této SWOT analýzy pak vychází poslední návrhová část. Tvořena je čtyřmi prioritními osami: ekonomický rozvoj, rozvoj cestovního ruchu, trvale udržitelný rozvoj venkova a technická infrastruktura. Následuje zhodnocení původní návrhové části, kdy je ke každému z hlavních záměrů přiřazen komentář s hodnocením úspěšnosti plnění jednotlivých záměrů a nastínění možného řešení, pokud není tento záměr dostatečně naplňován. Poslední kapitola obsahuje závěrečnou část ve, které jsou uvedeny mnou navržené projekty, jejichž cílem je rozvoj ve všech čtyřech prioritních osách stanovených mikroregionem.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ROZVOJ MIKROREGIONŮ V ČR

V této kapitole si vyjádříme základní pojmy spojené s rozvojem území. Definujeme si pojmy jako region, mikroregion apod. Což je důležité pro lepší orientaci v dokumentu. Řada výrazů má často více významů, které se mohou odlišovat. Proto je potřeba rozlišit chápání těchto výrazů v souvislostech této práce.

1.1 Regionalistika

Používá se jako synonymum regionální vědy a je chápána jako rámcový a souhrnný obor, zabývající se studiem prostorových jevů, procesů a vztahů. (Mates a Wokoun, 2001, s. 113)

1.2 Region

Termín region se používá již dlouhou dobu. V různých regionálních pracích se používá v různém smyslu. Tento problém lze překonat tím, že region budeme chápat jako komplex vznikající regionální diferenciací krajinné sféry. Analýza a hodnocení regionů je tradičním a současně vysoce moderním úkolem regionalistiky. (Mates a Wokoun, 2001, s. 113)

1.3 Regionalismus

Nejčastěji je regionalismus definován jako pocit charakteristické zvláštnosti, skupinového vědomí nebo regionální identifikace a loajality, sdílený lidmi, kteří žijí v určitém regionu nebo konkrétním území. V současné době se regionalismus vyznačuje mnohem komplexnějším obsahem a projevy než v minulosti, setkáváme se s řadou různorodých definic regionalismu a souvisejících pojmů, které jsou účelově specifikovány. (Wokoun et al, 2008, s. 9)

Z výše uvedených řádků vyplývá, že mikroregion v obecném slova smyslu obsahuje jevy a procesy jako region, které ale probíhají na relativně malém území, a proto jsou více konkrétnější a specifitější nežli ty, které probíhají na větších územích.

1.4 Mikroregion

Když se soustředíme na Českou republiku, existuje zde více možných výkladů tohoto slova. V této bakalářské práci je pojmem mikroregion označován tzv. dobrovolný svazek obcí, který se může dělit na formální či neformální spolupráci. Existuje ovšem i více geografické hledisko, které označuje mikroregion jako určité území nebo oblast. V tomto případě se v ČR mikroregionům nejvíce přibližují územní obvody obecních úřadů s rozšířenou působností. V našem případě tedy chápeme mikroregion jako dobrovolný svazek obcí,

který je založen na formální spolupráci. Je tedy právnickou osobou, která se řídí podle zákona č.128/2000 Sb., o obcích. (Pavlas a Pápol, 2008)

1.5 Dobrovolný svazek obcí

Svazek obcí je právnickou osobou, vzniká na základě smlouvy, která je účinná dnem přijetí návrhu všemi účastníky, nestanoví-li smlouva jinak. Součástí přílohy smlouvy o vytvoření svazku obcí jsou stanovy, které obsahují obligatorní záležitosti stanovené zákonem o obcích. Obce mají právo stát se členy svazku obcí za účelem ochrany a prosazování společných zájmů. Tento zákon o obcích názorně uvádí, co může být předmětem spolupráce svazku obcí. Svazek obcí má své orgány, zdroje příjmů a svůj majetek. Občané svazku obcí jsou oprávněni účastnit se zasedání orgánu svazku obcí a jsou také oprávněni nahlížet do zápisů o jednání a podávat písemné návrhy. Dobrovolný svazek obcí je také povinen dát přezkoumat příslušným úřadem nebo auditorem hospodaření za uplynulý kalendářní rok.

(Mates a Wokoun, 2001)

1.6 Vznik mikroregionů

Počátky různé spolupráce obcí se u nás začaly objevovat po roce 1989, kdy skončilo centralizované plánování naší země a vznikl prostor pro tyto činnosti, které se vyvíjely od krátkodobé účelové spolupráce až po dlouhodobé strategické spolupráce mezi obcemi.

V ČR vznikalo nejvíce regionů během let 1999 až 2001, hlavním důvodem byla novela zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. V následující tabulce můžeme vidět vývoj počtu mikroregionů od roku 2003 až 2010.

Tab. 1. Počet vzniklých mikroregionů(Zdroj: Deník veřejné správy, 2012)

Rok	Počet mikroregionů
2003	491
2004	505
2005	533
2007	551

2008	570
2010	564

Ze statistických údajů vyplývá, že nejvíce mikroregionů sdružuje mezi 6-10 obcemi, a to celých 31,1 %. Na dalším místě je spojením pouhých 2-5 obcí, a sice 23,9 %. Úplnou skladbu počtu obcí můžeme vidět na přiloženém grafu.

Graf 1. Počet obcí mikroregionu v roce 2010 (Zdroj: Ústav územního rozvoje, 2012)

Mikroregiony se v průběhu posledního desetiletí staly běžnou součástí veřejné správy v České republice. Jsou v praxi ověřeným, většinou dobře fungujícím doplňkem územně správních celků a prostřednictvím širokého spektra aktivit postupně rozvíjejí společensko-kulturní život svých obyvatel. Mikroregiony se během svého vývoje velmi profesionalizovaly. (Novák et al, 2011, s. 5)

Co se týče konkrétních důvodů vytváření mikroregionů, tak v minulosti vznikaly především monotematicky zaměřené mikroregiony, například kvůli vybudování ČOV nebo kanalizace, které často po splnění účelu, za kterým mikroregion vznikl, byly zrušeny. Některé obce ovšem na základech spolupráce postavily další komplexní rozvoj, např. v ekonomické a kulturní oblasti či propagaci mikroregionu. V současné době už vznikají mikroregiony

výhradně za účelem formální dlouhodobé strategické spolupráce, které mají právní statut svazku obcí podle zákona č.128/2000 Sb., o obcích.

1.7 Typy mikroregionů podle poměru velikostí obcí

Mikroregiony můžeme rozdělit do dvou skupin podle poměru velikostí mezi jednotlivými obcemi (Škrabal et al, 2006, s. 23):

- *Sdružení menších obcí obklopující spádové centrum (větší či nějakým způsobem významnější místo – velikostní převaha největší obce je jednoznačná)*
- *Mikroregiony zahrnují více obcí přibližně stejné velikosti nebo významu (Mikroregiony, v nichž obec není co do počtu obyvatel více než dvojnásobně velká ve srovnání s druhou největší obcí).*

Mikroregion Východní Slovácko řadíme podle této definice do druhé uvedené kategorie, kdy se na území nevyskytuje žádné větší spádové centrum. Toto centrum se nachází mimo hranice mikroregionu, konkrétně se jedná o město Uherský Brod.

1.8 Úloha mikroregionů

Je koncepční a výkonná činnost samosprávných orgánů obcí v oblasti místního rozvoje, jejich iniciační činnost v oblasti řešení mikroregionálních problémů a definování mikroregionálních programů a aktivit a jejich účast na realizaci regionálních programů. Pro identifikaci potřeb, určení směrů rozvoje, rozvojových aktivit a strategické rozhodování zpracovávají mikroregiony rozvojové strategie. (Labounková et al, 2009, s. 7)

*Mikroregiony mají formálně ustanoveny volené orgány, které se podílejí na strategickém plánování a realizaci jednotlivých aktivit a projektů. (Novák a Šafářová, 2007, s. 3)*Zakládají je především menší obce do 5000 obyvatel. Důvody, proč je jejich počet poměrně velký, jsou následující. Jednak vychází z historických souvislostí ČR, která je rozdrobena na velký počet těchto malých obcí, dále svazek obcí může realizovat větší projekty, které by samotná obec nemohla realizovat jak z finančních, nebo organizačních důvodů. V poslední řadě je to také komplexnější zaměření na cestovní ruch, které u menších obcí v minulosti prakticky neexistovalo.

2 VÝZNAM STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ PRO ROZVOJ MIKROREGIONŮ

2.1 Definice strategického plánování

Jedná se o plánovaný způsob, jak organizovat změny a vytvářet širokospolečenský konsensus a vizi pro lepší socioekonomickou budoucnost. Je to proces, který má za cíl naplánovat a uskutečnit změny, které ovlivní aktuální situaci v řešeném území v takovém směru, jaký je stanoven na základě potřeb subjektů v území. Hlavním cílem je dosáhnout určité změny, ne jenom získat finanční prostředky z veřejných dotačních programů. (ProKraj, 2010). Strategické plánování tvoří důležitý nástroj regionálního rozvoje. Soustřeďuje se na to, aby subjekt včas reagoval na změny v okolním prostředí a co nejefektivněji využíval všechny své vlastní zdroje. Strategie by měla představovat kompletní sadu prakticky ověřených postupů a nástrojů k vedení změn a zároveň i samotný proces vedení těchto změn. Tyto aktivity jsou nejčastěji prováděny pomocí strategických rozvojových dokumentů. Např. strategický plán se užívá na všech úrovních od nejmenších obcí, měst a mikroregionů, až po národní úroveň.

2.2 Vývoj strategického plánování

Původně byla tato metoda vyvinuta a realizována v americké armádě od 2. světové války. Počátkem 70. let tuto metodu začaly využívat soukromé firmy. Ve sféře územního plánování na lokální úrovni se začala uplatňovat tato metoda koncem 70. let v souvislosti s probíhajícími ekonomickými změnami.

2.2.1 Situace v ČR

Před rokem 1989 se realizovalo centrální plánování. Plánování sociálního a ekonomického rozvoje z regionální úrovně neexistovalo. Po převratu do poloviny 90. let převládalo odmítání plánovacích přístupů, které byly označeny jako přežitek minulého režimu. Postupně se však ukázalo, že strategické plánování je nezbytným nástrojem řízení, které vyspělé západní státy používají již desítky let. Tento vývoj také urychlila externí stimulace ze strany Evropské unie pro přípravu strategických dokumentů z důvodu možného čerpání strukturální pomoci, z tzv. předstupních fondů.

2.3 Důvody strategického plánování

Hlavním důvodem použití strategického plánování pro územní rozvoj je možnost souhrnným a efektivním způsobem řešit sociálně-ekonomický rozvoj území. Snahou je vyvolat změnu, oslovit místní aktéry a podnítit jejich aktivní přístup k rozvoji území. Další důvody jsou snahy dosáhnout změn v konkurenčním prostředí, dlouhodobě zlepšit pozici daného území atd. Naopak nesprávný důvod je účelové vytvoření dokumentu pouze pro získání veřejné finanční podpory z dotačních programů, což není v České republice ojedinělé. (ProKraj, 2010)

2.4 Principy strategického plánování rozvoje území

Mezi principy strategického plánování patří (ProKraj, 2010):

Reálnost – vytvoření reálných cílů, tak aby splňovaly ekonomické a sociální podmínky mikroregionu.

Otevřenost – na stranu veřejnosti, přijímání podnětů, námitek a následné projednávání příslušných záležitostí. Reagovat na nové skutečnosti, impulsy během jednotlivých fází zpracovávání strategického dokumentu.

Dlouhodobost – při strategickém dokumentu dodržovat zásadu dlouhodobosti tzn. min. 5 až 10 let. Návrhovou část sestavovat pro kratší období 3 až 5 let podle náročnosti jednotlivých projektů.

Komplexnost a selektivnost – dokument by měl řešit všechny základní socioekonomické jevy na území mikroregionu, zde je důležitá také systémová provázanost dokumentu a stanovení prioritních problémů, které má mikroregion řešit např. prioritní osy rozvoje apod.

Provázanost – jak již bylo zmíněno důležitá je vnitřní provázanost dílčích kroků v procesu plánování, rozhodnutí učiněná ve prospěch určité aktivity mají nepřímý dopad na jiné činnosti.

Soustavnost – strategický dokument by je potřeba neustále aktualizovat, sledovat nové jevy a procesy v území mikroregionu a tím zajistit soustavnost strategického plánování.

2.5 Chyby při strategickém plánování rozvoje území

Výčet nejčastějších chyb při plánování rozvoje území (ProKraj, 2010, s. 3):

- *příliš závislé na vládních programech, dotačních titulech – účelové vypracování strategie s ohledem na splnění kritérií požadovaných „dárce“ finanční dotace*
- *záměna cíle za nástroje – např. výstavba podnikatelské zóny je nástrojem, nikoliv cílem strategie, jímž je rozvinout podnikání*
- *začíná se ze špatného konce – např. pokud chceme zvýšit zaměstnanost, je třeba nabídnout rekvalifikační programy a zvýšit kvalitu stávajících škol, nikoliv lákat nové firmy, neboť jinak bude docházet k replikaci problémů v důsledku image regionu/města*
- *přílišný důraz na „módní odvětví“ – např. agroturistika, high-tech obory bez realistických možností a pozice daného místa*
- *„velké oči“ – přecenění významu, atraktivity i zdrojů vlastní lokality (lokální boomerismus)*
- *přílišný důraz na analytickou část strategie, návrhová a realizační část slabá*

3 ORGANIZAČNÍ SLOŽKY PRO PŘÍPRAVU STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Řídící komise – má zodpovědnost za organizaci a řízení celého plánovacího procesu. Jejími členy jsou představitelé z volených veřejných činitelů, vedoucí odborů správních orgánů, členové neziskových organizací atd.

Pracovní skupiny – ideálně zřízeny pro každou řešenou oblast, jsou tvořeny odborníky na řešenou problematiku

Konzultanti – záleží na roli hlavní aplikované metody, expertní nebo komunitní. Vysvětlení těchto metod je popsáno níže v tvorbě strategického dokumentu.

3.1 Tvorba strategického dokumentu

Pro vypracování Strategického rozvojového dokumentu je nezbytná systémová týmová práce odborníků a konzultantů z různých oborů s cílem využití jejich znalostí a zkušeností. Je přitom vhodné vytvořit několik pracovních skupin, a to podle jednotlivých problémových řešených oblastí v mikroregionu. (Labounková et al, 2009, s. 7)

Při tvorbě strategického plánu se používají dva typy metod, expertní metoda a komunitní metoda. Skoro vždy se používá kombinace těchto dvou metod, kdy většinou převažují principy jedné z nich.

Expertní metoda – při expertní metodě zpracovává strategický dokument externí odborný zpracovatel, který postupuje podle jím stanovených standardizovaných pravidel. Hlavní výhodou této metody je nezávislost zpracovatele, který není ovlivněn místním prostředím a jeho vlivy. Na druhou stranu nevýhodou je pouze povrchní znalost místních poměrů, vztahů mezi jednotlivými aktéry apod. Při této metodě se také uplatňuje nízká míra participace místních aktérů a data jsou většinou získávána z veřejně dostupných statistických údajů. (ProKraj, 2010)

Komunitní metoda – je metoda veřejného projednávání strategického dokumentu. Obsah dokumentu se tvoří na diskusních skupinách, které probíhají na různých úrovních. Vnější zpracovatel zde vystupuje spíše jako moderátor diskuze. Výhodou tohoto projednávání je ztotožnění se místních aktérů se strategickým dokumentem, nevýhodou může být nedostatečné projednání důležitých strategických bodů a důraz na strategické směry, které jsou obtížně realizovatelné. (ProKraj, 2010)

3.2 Obsah strategického dokumentu

Strategický plán se skládá většinou z těchto čtyř částí:

Analytická část – obsahuje tzv. situační analýzu, která v sobě zahrnuje např. vymezení území, zjištění podmínek pro sociální a ekonomický rozvoj, identifikace důležitých aktérů v území, problematické oblasti atd.

Syntetická část – slučuje zjištěné analytické výsledky a definuje strategické vize, obsahuje SWOT analýzu, která představuje most mezi analytickou a návrhovou částí strategického plánu.

Návrhová část – naplňování vize pomocí konkrétních kroků. Jsou zde zjištěny hlavní problémy, které je nutné řešit, aby daná vize mohla být uskutečněna. Dále jsou zde stanoveny dlouhodobé cíle, dílčí cíle a opatření. Měla by také obsahovat finanční rámec rozvojové strategie a předpokládané zdroje financování.

Realizační část – je tvořena akčním plánem. Obsah dokumentu závisí z velké části na zpracovateli. Základ často tvoří vymezení, která organizační složka je odpovědná za přípravu a realizaci vybraných projektů, jejich finanční náročnost, zajištění finančních zdrojů a definice očekávaných vstupů/výstupů projektu. U strategických plánů pro menší území je akční plán často součástí návrhové části. (Labounková et al, 2009)

3.3 Strategický plán mikroregionu

V dokumentu určeném pro mikroregion by měly být řešeny zejména tyto oblasti (Labounková et al, 2009, s. 8):

- *hospodářství regionu – drobné, malé a střední podnikání (průmysl, stavebnictví, služby, zemědělství, tržní služby atd.)*
- *zaměstnanost a trh práce*
- *lidské zdroje*
- *inovace*
- *doprava*
- *technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi)*
- *občanská vybavenost*

- *regionální marketing a podpora investování do regionu*
- *životní prostředí a přírodní zdroje*
- *sociální rozvoj, vzdělanost, kultura*
- *turistika a cestovní ruch*
- *stav ÚPD obcí mikroregionu*
- *vnější vztahy mikroregionu*
- *brownfieldy*
- *průmyslové zóny*

3.4 Postup při schvalování strategického dokumentu mikroregionu

Zadání o pořízení - o pořízení dokumentu rozhoduje valná hromada, která je obvykle složená z delegovaných zástupců jednotlivých obcí mikroregionu. Dále pak také odpovídá za zadání, zpracování, projednávání a schválení SRD.

Zpracování a projednání - získávání dat a informací o daném území ze zdrojů, jako jsou: Český statistický úřad, Úřady práce, Katastrální úřad, Ústav územního rozvoje apod. Nesmíme také zapomenout na připomínky a návrhy občanů, ke kterým musíme dát prostor.

Schvalování SRD - schvaluje valná rada mikroregionu, po schválení se stává závazným dokumentem pro území příslušného mikroregionu na uvedené období.

Implementace schváleného SRD - fáze, která se zabývá upřesněním cílů a priorit. Navrhuje podoby reálných projektů. Zkoumá jejich proveditelnost, financování a druhy zdrojů.

3.5 Vyhodnocení naplňování strategického dokumentu mikroregionu

Průběžné vyhodnocování strategického dokumentu je klíčové z hlediska zpětné vazby a celkové úspěšnosti dokumentu. Pro tento způsob hodnocení je vhodné časové období jednoho kalendářního roku. Uskutečňování strategického dokumentu a konkrétních projektů kontroluje manažer mikroregionu, který následně předloží výsledky v projednání valné hromadě. Podstatné je monitorování a hodnocení těchto činností:

- Zda projekt naplnil záměry plánu

- Jaký je přínos vložených finančních prostředků
- Jestli jsou naplánované cíle stále aktuální

Pokud nejsou tyto předpoklady naplňovány podle představ manažera nebo valné hromady mikroregionu, lze provádět úpravy při realizaci projektů. Při větších potížích s uskutečňováním strategického plánu je lepší variantou upravit celou strategii nebo vytvořit novou. (ProKraj, 2010)

3.6 Sledování indikátorů pro realizaci SRD mikroregionu

Indikátory jsou důležitou součástí strategických plánů mikroregionu a jejich sledování a vyhodnocování je klíčovou činností pro úspěšné naplňování strategie a akčních plánů. Ideální je si stanovit určitou skupinu měřitelných indikátorů, pro které mohou být základem statistická data získaná z veřejně přístupných databází Českého statistického úřadu apod. Problém těchto dat je, že často podléhají externím vlivům, které nesouvisí s územím mikroregionu. Nejlepší je tedy si sestavit vlastní indikátory založené na výstupech z konkrétních projektů, které jsou více časově náročné, ale kvalitněji monitorují daný projekt.

Úkolem indikátorů je porovnávat současnou a cílovou situaci navrhovaného projektu popř. situaci v jednotlivých časových úsecích realizace. Nikde není popsáno, o jaké konkrétní indikátory se musí jednat, je zde však dána povinnost uvést tyto indikátory, které slouží pro vyhodnocování úspěšnosti realizace daných projektů do přílohy dokumentu. Vyhodnocování se pak provádí jednou ročně. S výsledky naplňování strategie pak jsou seznamováni představitelé a obyvatelé mikroregionu. (Labounková et al, 2009)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU VÝCHODNÍ SLOVÁCKO

V roce 2005 se zastupitelstva šesti obcí z předhůří Bílých Karpat, Bánova, Bystřice pod Lopeníkem, Vlčnova, Nivnice, Suché Lozi a Korytné, rozhodla založit sdružení obcí za účelem vytvoření nového mikroregionu. Z právního hlediska jde o zájmové sdružení obcí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a § 20, odst. 2 a 3. zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku. Jde o jeden z nejmladších, avšak nejvíce dynamicky se rozvíjejících mikroregionů v okolí. Projekt se zaměřuje hlavně na rozvoj cestovního ruchu, ekologie a venkova.

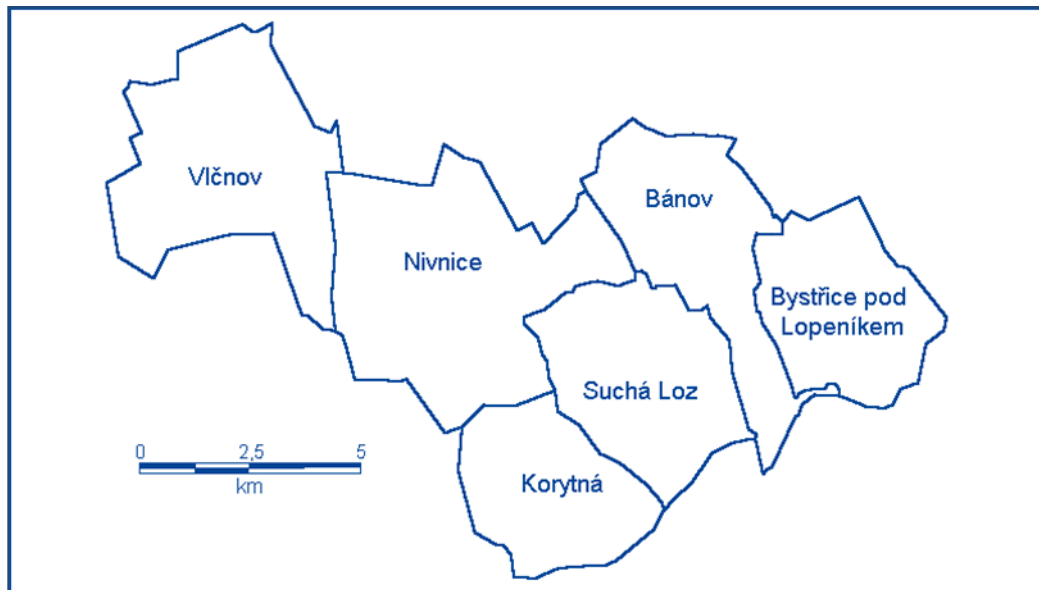
4.1 Poloha a vnější vztahy

Mikroregion se nachází ve Zlínském kraji, který leží ve východní části České republiky a je součástí celku NUTS II. Kraj má členitý kopcovitý charakter, kromě povodí řeky Moravy, kde se nachází nížinná úrodná oblast. Nejvyšší horou je Velký Javorník (1 071 m). Značnou část území také tvoří chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty a Beskydy, které se rozprostírají přibližně na 30% kraje. Díky těmto vlastnostem má ideální možnosti pro rozvíjení cestovního ruchu, neboť málokterý kraj v ČR nabízí tak rozmanitou paletu přírodních podmínek.

Obr. 1. Mikroregion na mapě České republiky (Zdroj: Regionální agentura Východní Moravy, 2006)

Počet obyvatel mikroregionu k 1.1.2011 činí 11 478, což je přibližně 2,6 % obyvatel kraje. Hustota obyvatel v mikroregionu dosahuje hodnoty 105,65 obyvatel na 1 km² (viz. Obr.), což je hluboce pod okresním průměrem (147 obyvatel). Jeho celková rozloha činí 10 626 ha. Což je asi 6,3 % území Zlínského kraje.

Obr. 2. Mikroregion Východní Slovácko (Zdroj: Regionální agentura Východní Moravy, 2006)

Jak můžeme vidět na mapě, největší katastr v mikroregionu má obec Nivnice (2548 ha), která má také největší počet obyvatel (3236 obyvatel). Naopak nejmenší katastr zaujímá obec Korytná (1279 ha) a nejméně zalidněnou obcí je obec Bystřice pod Lopeníkem (800 obyvatel).

Historický vývoj mikroregionu

Oblast mikroregionu náleží k nejstarším osídlením vůbec. Archeologické nálezy v Nivnici a na jiných lokalitách dokazují osídlení již v době ledové. Vyšší polohy byly kolonizovány až ve středověku. Některé názvy, které se zde dochovaly dodnes, svědčí o existenci velkomoravských hradisek (např. Hrad v Bánově, Vala ve Vlčnově a další), mající značný význam pro vývoj osídlení v době od 10. století. Touto oblastí vedla důležitá obchodní, státní i vojenská cesta do Uher. Území mezi Brodem a Váhem se nazývalo Lucké pole. S trasami obchodních cest a souvisejícím rozmachem obchodování je spojen rozvoj oblasti. Nejstarší

písemné zmínky se týkají obcí Bánov z 10. století (viz Kosmova kronika) a Suchá Loz z roku 1261. Avšak nejpozději v průběhu 11. století vznikla vesnice Nivnice, ačkoliv první zprávy o ní v historických pramenech spadají až do druhé poloviny 13. a do 14. století. (Strategický rozvojový plán mikroregionu Východní Slovácko, 2006, s. 6)

4.2 Kultura

Území mikroregionu etnograficky patří do národopisné části nazývané Slovácko, tato část je charakteristická bohatou lidovou kulturou, která se projevuje ve všech činnostech každodenního života obyvatel tohoto kraje. Dodržování těchto tradic je nejvíce patrné na místních krojích, o které se obyvatelé pečlivě starají a nosí je při slavnostních příležitostech jako je „fašank“, velikonoční pondělí a různé kulturní akce. Tyto kroje dříve také sloužily pro určování národopisných oblastí. V obcích se stále dodržují staré lidové tradice, jako jsou „fašanky“, velikonoční zvyky (např. velikonoční hrkání), poutě, stavění a kácení máje apod.

4.2.1 Památky

Na území mikroregionu se nachází celá řada památek s pestrou historií, které jsou turisty velmi vyhledávány. Za zmínku stojí především tzv. Bartkův mlýn označován jako pravděpodobné rodiště J.A. Komenského. V následujícím přehledu jsou uvedeny kulturní památky v jednotlivých obcích. (Regionální agentura Východní Moravy, 2006):

Bánov

- Římskokatolický farní kostel sv. Martina – barokní stavba ze 17. století
- Dvůr č.p. 97 a 98 – komplex hosp. budov z 2. poloviny 17. století
- Socha sv. Jana Nepomuckého – barokní sochařská práce z 2. poloviny 18. století
- Dům č.p. 293 a komora u č.p. 73 – památky lidového stavitelství

Korytná

- Římskokatolický farní kostel sv. Václava – ranně barokní stavba ze 17. století

Suchá Loz

- Zvonice
- Kaple sv. Cyrila a Metoděje
- Kaple sv. Petra a Pavla
- Kaple sv. Rocha

Nivnice

- Památník – expozice J. A. Komenského – ZŠ Nivnice
- Římskokatolický farní kostel sv. Anděla Strážného – pozdně barokní stavba z r. 1741
- Pamětní kříž – kamenická práce z r. 1786 v části Podhradí
- Dům č.p. 137 – památka lidového stavitelství
- Mlýn – ukázka lidového stavitelství
- Kaple sv.Trojice
- Nivnický zvon – Nadační dům Dr.Kachníka

Vlčnov

- Areál vinných búd – památková rezervace lidové architektury
- Dům č.p. 57 – obydlí středního zemědělce, expozice bydlení
- Římskokatolický kostel sv. Jakuba staršího – ranně gotická stavba ze 13. století
- Kaplička na návsi – barokní stavba z konce 18. století
- Domy č.p. 12, 65, 80, 255, 301, 770 – památky lidového stavitelství
- Komora u č.p. 47
- Nově navržené domy č.p. 47, 49, 719, 58, 59, 736, 322, 187, 754, 14
- Kaplička v ulici Rybářská

Bystřice pod Lopeníkem

- Kaplička Nanebevzetí Panny Marie
- Kaplička sv. Anny
- Kaple sv. Josefa
- Zvonice

4.3 Přírodní zdroje

Na přírodní zdroje, respektive na nerostné a jiné suroviny je mikroregion velmi chudý. Co se týče nerostných surovin např. kámen, ty se nachází jen velmi zřídka a jsou využívány pro místní potřebu. Další surovinou je dřevo, které se v menší nebo větší míře těží v každé obci. Nejvíce dřeva těží obec Suchá Loz, která ho pak prodává místním občanům.

4.4 Životní prostředí

Území není postiženo žádnými většími znečišťovateli jako továrnami, výrobními podniky apod. Jediný problém z hlediska životního prostředí jsou staré ekologické zátěže, jako kontaminace půdy a spodních vod a nedostatečná síť čističek odpadních vod. Tyto problémy

však nejsou natolik závažné, aby mohly zbrzdit rozvoj mikroregionu. Naopak dobrá kvalita ovzduší a přírodní podmínky skrývají velký potenciál pro rozvoj.

4.4.1 Voda

Hydrologicky patří území k povodí řeky Moravy a úmoří Černého moře. Mikroregion není díky geologickým podmínkám nikterak bohatý na zdroje pozemních vod. I přesto se zde nachází několik minerálních pramenů v obcích Suchá Loz a Korytná. Pitná voda je v celém mikroregionu zcela nezávadná a splňuje všechny stanovené normy. Obecně je voda velmi kvalitní, ale dosahuje vyšší tvrdosti.

4.4.2 Půda

Na území mikroregionu převažují nepříliš úrodné hnědé půdy, výjimku tvoří oblast kolem Nivnice, kde se vyskytují úrodné černozemně. Se stoupající nadmořskou výškou směrem do Bílých Karpat přibývají oblasti pahorkatinných a vrchovinných hnědých půd.

4.4.3 Ovzduší

Mikroregion má ovzduší mírného rázu chráněného Karpatskou vrchovinou s charakteristickým střídáním všech ročních období. Poloha mikroregionu v blízkosti Bílých Karpat přispívá na kvalitě a zdraví vzduchu.

Kvalita vzduchu se během 90. let začala díky plynofikaci zvyšovat. V blízkosti mikroregionu se také nenachází žádná větší průmyslová továrna, která by měla vliv na kvalitu ovzduší. Jediný faktor, který by mohl znečišťovat obce, je tak z projíždějících aut a neekologického vytápění domácností.

4.4.4 Hluk

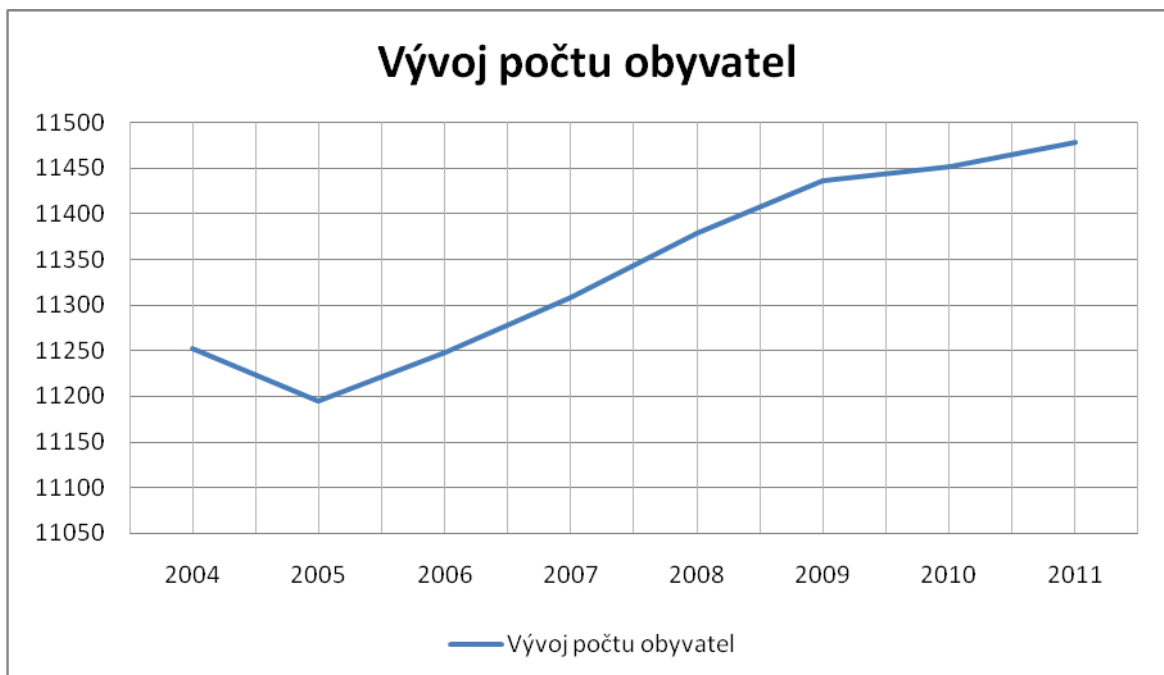
V obcích je hluk způsobený pouze od projíždějících aut. Některé obce mají části hlavní cesty, skládající se z žulových kostek, kde je hluk větší než u klasického asfaltu. Zvýšený hluk díky dopravě se v minulosti týkal hlavně obce Bánov, přes kterou vede státní silnice E50. Tento problém byl minulý rok vyřešen otevřením dlouho očekávaného obchvatu obce.

5 DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

5.1 Vývoj počtu obyvatel

V následujícím grafu můžeme vidět vývoj počtu obyvatel v letech 2004 – 2011. Rok 2004 jsem vybral záměrně, aby bylo zřejmé, že do roku 2005 se počet obyvatel v mikroregionu snižoval. Např. v roce 1995 měly obce mikroregionu 11 355 obyvatel. Tento počet obyvatel klesal každým rokem, až se v roce 2005 zastavil. Od roku 2005 můžeme sledovat postupné přibývání obyvatel, které dokonce od roku 2008 překonává počet obyvatel v roce 1995, a dále se zvyšuje. Jedná se o poměrně překvapivé zjištění, protože kolem roku 2005 byl tento trend opačný a vedl ke spekulacím, že bude vyliďňování těchto obcí ve stále větší míře pokračovat.

Graf 2. Vývoj počtu obyvatel v ČR (Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ, 2004 - 2011)

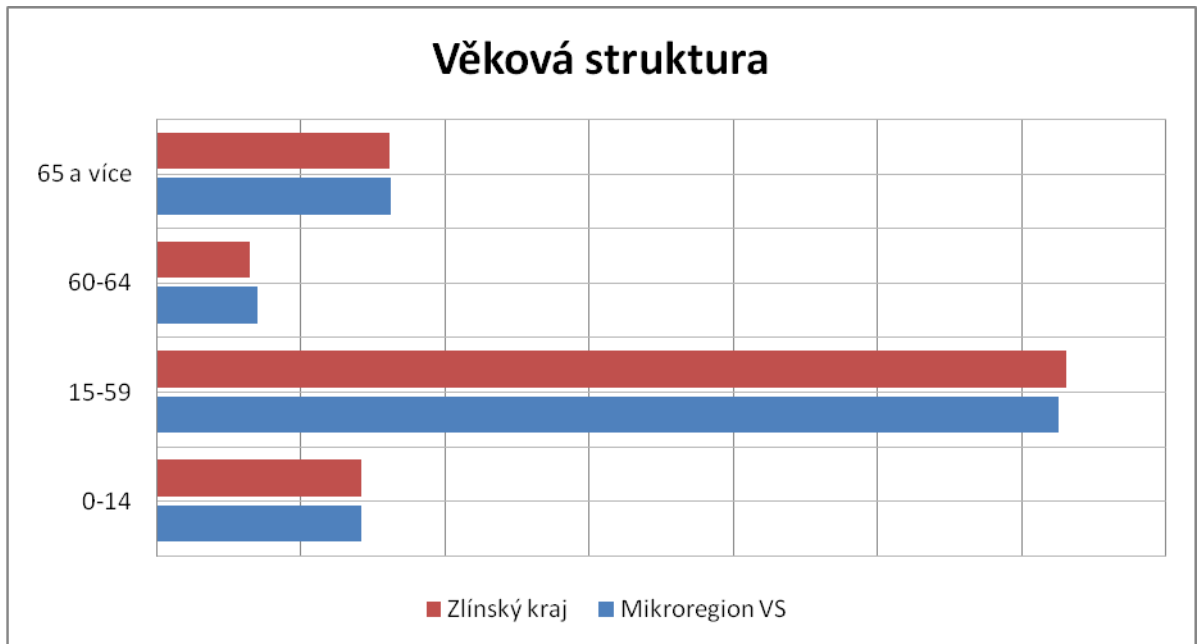

Co už z grafu nevyčteme je, jaký podíl mají jednotlivé obce na tomto růstu. Nejvíce obyvatel za toto období přibývalo v Nivnici, Suché Lozi a Vlčnově. Tento nárůst je dán hlavně výstavbou nových ulic a s tím spojený zájem o tyto parcely jak ze strany stávajících obyvatel, tak nových občanů. Ostatní obce si zachovávaly přibližně stejné množství obyvatel.

5.1.1 Věková struktura

Z grafu můžeme vidět, že věková struktura obyvatelstva mikroregionu je téměř totožná se Zlínským krajem. V tomto ukazateli se tedy jedná o průměr a není zde např. trend vystěhovávání mladších obyvatel do jiných větších měst kraje.

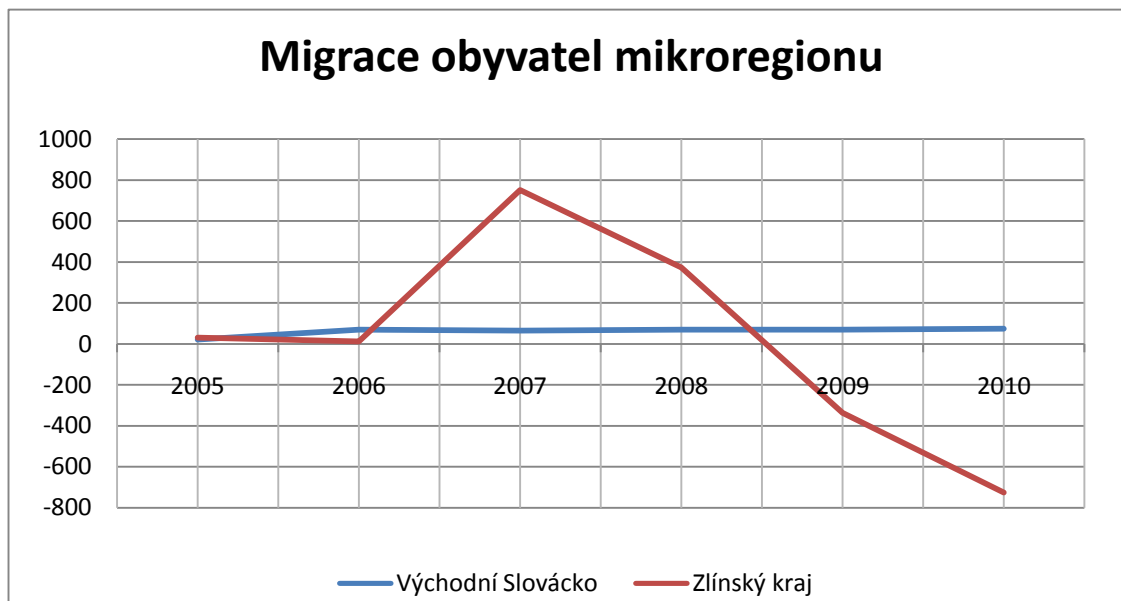
Graf 3. Věková struktura (Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ, 2011)

5.1.2 Migrace obyvatel mikroregionu

Pohyb obyvatel, jak už z vývoje počtu obyvatel napovídá, je už několik let kladný. Následující graf migrace za období 2005 až 2010 porovnává mikroregion Východní Slovácko se Zlínským krajem.

Graf 4. Migrace v regionu (Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ, 2005 - 2010)

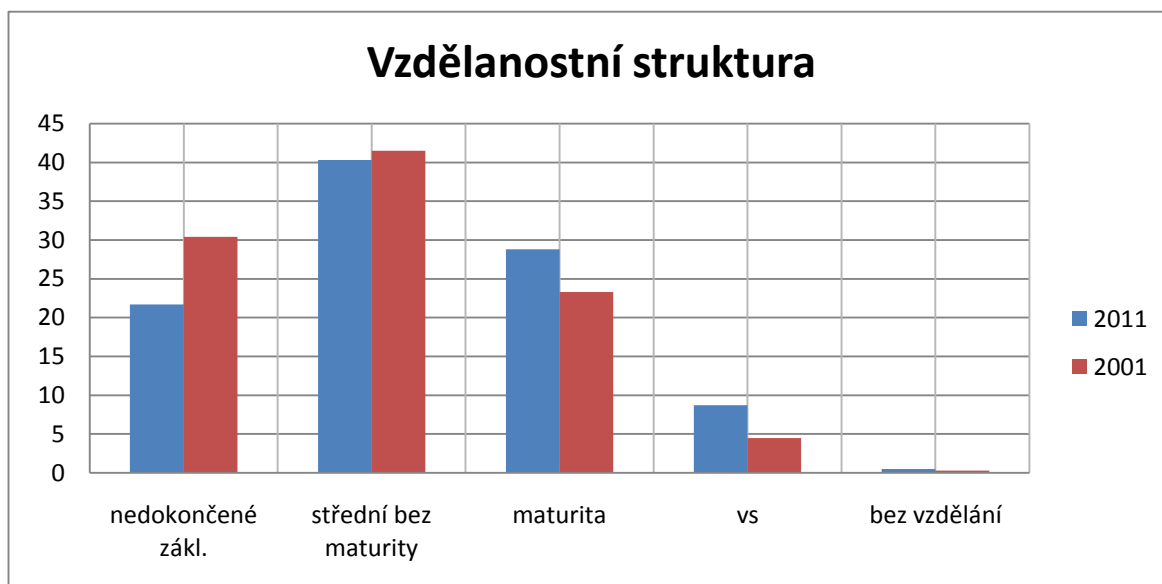

Zatímco u mikroregionu můžeme sledovat pozvolný konstantní růst, ve Zlínském kraji je křivka dost kolísavá a každý rok se údaje hodně liší. Z delšího období však vyplývá, že od roku 1999 se snížil počet obyvatel kraje o bezmála 8tis.

5.1.3 Vzdělanostní struktura obyvatel

V následujícím grafu můžeme vidět srovnání vzdělanostní struktury obyvatel v letech 2001 a 2011. Tyto údaje pocházejí ze sčítání lidu, domů a bytů za rok 2011 a jedná se o předběžné údaje. Z grafu je patrný nárůst úrovně vzdělání, což koresponduje s celorepublikovým trendem zvyšování vzdělání obyvatelstva. Výjimkou může být poměrně vysoké procento obyvatel s vyučením, bez maturity.

Graf 5. Vzdělanostní struktura mikroregionu (Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ, 2001 a 2011)

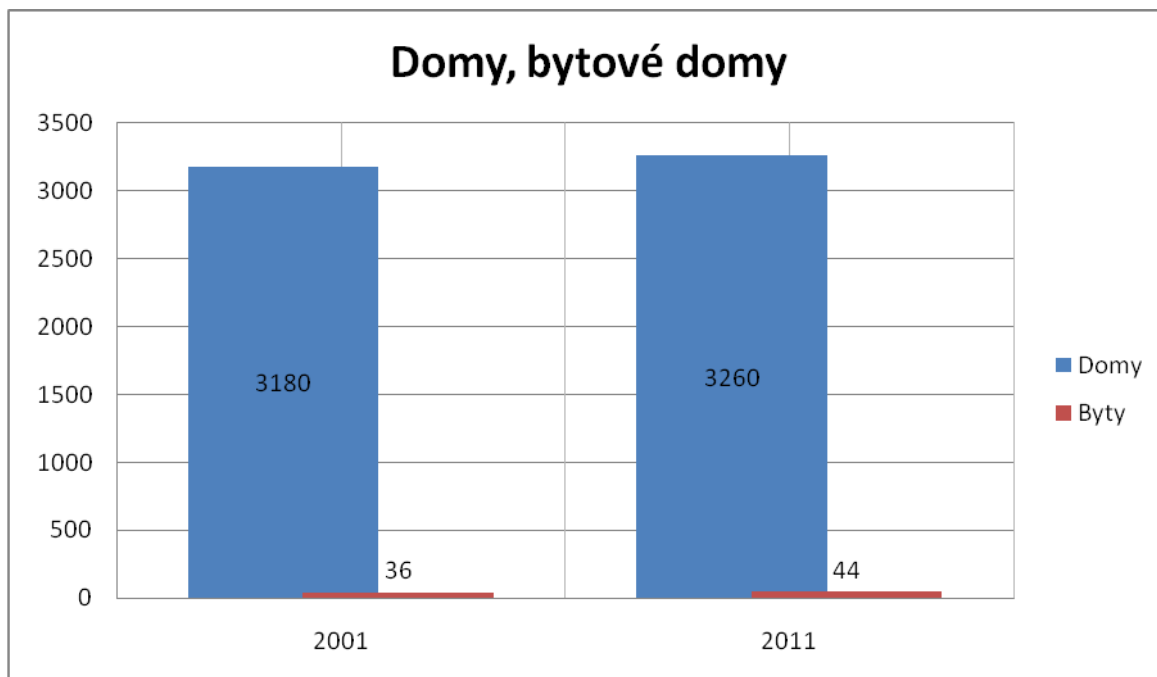
To je zapříčiněno velmi dobrou nabídkou učebních oborů v tomto mikroregionu, hlavně na Střední průmyslové škole Uherský Brod. Největší nárůst je v rámci vysokoškolského vzdělání, což souvisí s celostátní koncepcí vysokoškolského vzdělání.

5.2 Bydlení

5.2.1 Převládající charakter bydlení

V mikroregionu žije drtivá většina obyvatel v rodinných domcích. Průměrný počet osob na byt činí 3,15. Bytové domy tvoří pouze malou část výstavby, ta se uskutečňovala hlavně v 70. a 80. letech. V dnešní době se obce v rámci výstavby soustřeďují na nové ulice na okrajích obce, které slouží pro stavbu rodinných domů.

Graf 6. Domy, byty (Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ, 2001 a 2011)

Z grafu je vidět mírný nárůst počtu obydlých domů a bytových domů v mikroregionu. Za deset let zde přibýlo 80 domů a 8 bytových domů. Na toto rozčlenění má důležitý vliv fakt, že součástí mikroregionu není žádné město a bytová výstavba má čistě venkovský charakter.

5.2.2 Sociální sféra

Domy s pečovatelskou službou

Ve všech obcích jsou domy s pečovatelskou službou, kde se poskytuje pobytová služba rodinného typu v nepřetržitém provozu. Podle individuálních potřeb je zde zajištěna komplexní péče seniorům, kteří nemohou dlouhodobě ze zdravotních důvodů, či z důvodu pokročilého věku zajišťovat své životní potřeby ve svých domácnostech a jejichž rodina nemůže péči poskytnout. Přijímání jsou senioři ve věku od 60 let bez horní hranice věku. Přednostně jsou přijímáni obyvatelé jednotlivých obcí. Ubytovací kapacita domů je 10 až 20 lůžek. Dalším sociálním zařízením v obcích Nivnice, Vlčnov a Bánov jsou ubytovny pro sociálně slabé. Jedná se o více lůžkové byty se základním vybavením, kde se nachází většinou nezaměstnaní nebo cizinci. Zpravidla se nejedná o místní obyvatele. Nakonec bych zmínil službu rozvozu obědů, kterou nabízí hned několik restaurací nebo školních jídelen. Opět pouze v obcích Nivnice, Bánov a Vlčnov.

6 INFRASTRUKTURA – OBČANSKÁ VYBAVENOST

6.1 Veřejná správa

Všechny obce mikroregionu jsou územním samosprávným celkem, který je právnickou osobou s právní subjektivitou, má vlastní majetek a vystupuje v právních vztazích svým jménem. Všechny ostatní úřady jako je finanční, stavební, živnostenský, úřad práce, policie ČR se nachází v Uherském Brodě.

Tab. 2. Rozčlenění úřadů (Vlastní zpracování)

Obec	Pověřený obecní úřad	Matrika	Ostatní úřady
Nivnice	Uherský Brod	Nivnice	Uherský Brod
Bánov	Uherský Brod	Bánov	Uherský Brod
Suchá Loz	Uherský Brod	Bánov	Uherský Brod
Bystřice p. L.	Uherský Brod	Bánov	Uherský Brod
Korytná	Uherský Brod	Korytná	Uherský Brod
Vlčnov	Uherský Brod	Vlčnov	Uherský Brod

6.2 Školství

V dnešní době se v mikroregionu nachází celkem 13 školských zařízení. Jedná se o školy základní amateřské. Mateřská škola je zastoupena ve všech obcích. Základníškola I.stupně se nachází v obcích Korytná, Suchá Loz a Bystřice pod Lopeníkem. Vyšší stupeňje v Bánově, Nivnici a Vlčnově. Žáci z Korytné dojíždějí na vyšší stupeň do Nivnice. Ze Suché Loze a Bystřice pod Lopeníkem dojíždí žáci do Bánova.

Školy se v posledních letech potýkají s všeobecným nedostatkem žáků, to má za následek slučování jednotlivých tříd, aby byla splněna alespoň minimální kapacita těchto tříd. Tímto problémem je nejvíce postižena obec Bystřice pod Lopeníkem, kde již vážně uvažovali o zrušení prvního stupně. Nakonec tento problém vyřešili sloučením prvního stupně s mateřskou školou do jedné budovy.

Rozložení škol v obcích hodnotím jako dostačující. Mateřské školy a školy prvního stupně se nacházejí v každé obci. Žáci ze třech menších obcí pak musí dojíždět na vyšší stupeň do sousedních obcí, které jsou ve velmi blízké vzdálenosti.

Nepůsobí zde žádná střední škola, nejbližší a nejvíce navštěvované žáky mikroregionu jsou střední školy v Uherském Brodě. Jedná se o Střední průmyslovou školu a Obchodní akademii, která nabízí 7 maturitních oborů a 7 výučních oborů. Dále střední škola – centrum odborné přípravy technické, ta nabízí 5 maturitních a 3 výuční obory a Gymnázium J. A. Komenského. Část žáků dojíždí také na střední školy do Uherského Hradiště a Zlína.

6.3 Zdravotnictví

Nejbližší poliklinika s větším objemem zdravotnické péče se nachází v Uherském Brodě, kde je také nejbližší stanice pohotovosti a záchranné služby. Nejbližší nemocnice je v Uherském Hradišti.

Situaci v oblasti zdravotnických služeb v mikroregionu bych charakterizoval jako dvojí. Větší obce Nivnice, Bánov a Vlčnov disponují vlastními zdravotními středisky, které poskytují základní péči např. praktický lékař, dětský lékař, stomatolog, gynekolog, lékárna. Ostatní služby jsou s těchto obcí dobře dostupné v Uherském Brodě. Ve zbylých třech obcích je situace podstatně horší. Není zde poskytována ani základní zdravotní péče. Do některých obcí lékař dojíždí pouze ve stanovenou dobu a dostupnost je jak už z hlediska vzdálenosti tak množstvím spojů veřejné dopravy omezena. Tuto situaci vidím jako nevyhovující. Částečně se to snaží zlepšovat město Uherský Brod, které už v minulosti rozšířilo služby a kapacity nemocničních lůžek z 60 na 90. Cílem je, aby poliklinika lépe vyhovovala potřebám celé příhraniční oblasti.

7 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

7.1 Voda

Obce mikroregionu, mimo Suchou Loz, která má vlastní zdroje vody, jsou napojeny na veřejný vodovod s pitnou vodou, který je součástí skupinového vodovodu Uherské Hradiště – Uherský Brod – Bojkovice. Vodovod je v majetku a také provozovaný společností SVK (Slovácké vodovody a kanalizace).

Každá obec má jednotnou kanalizační síť, splaškové a částečně i dešťové odpadní vody. Ne všechny obce mají však odvedeny kanalizační síť na čističku odpadních vod. V posledních letech se však situace výrazně zlepšila. Jako první měla tento problém vyřešena obec Nivnice, která je napojena na ČOV v Uherském Brodě, jako druhá v roce 2008 obec Vlčnov a v současné době se dokončují práce na ČOV v Bánově. Zbývají tedy ještě tři obce, u kterých se neočekává, že budou mít zájem zrealizovat podobnou stavbu z důvodu malého počtu obyvatel (všechny kolem 1000 obyvatel).

7.2 Elektřina

Obce byly elektrifikovány v průběhu 20. let 20. století. V současnosti zajišťuje elektřinu v obci JME a. s. Energie (VN 22 KW). Je zde vedena venkovně pomocí betonových sloupů nebo konzol umístěných na domech. V obcích se nacházejí sloupky veřejného osvětlení, které ovšem většinou nejsou v dobrém technickém stavu.

7.3 Plyn

Z ekologických důvodů znečišťování ovzduší je preferováno spalování zemního plynu místo fosilních paliv (zejména hnědého uhlí s velkým obsahem oxidu siřičitého). Plynofikovány jsou všechny obce mikroregionu. Rozdílly jsou pouze v podílech plynofikovaných domácností u jednotlivých obcí mikroregionu. Další rozvoj plynofikace domácností brzdí prudký nárůst cen zemního plynu. (Regionální agentura Východní Moravy, 2006, s. 17)

7.4 Odpadové hospodářství

O svoz odpadu se v mikroregionu stará firma Rumpold, která má skládku nedaleko Prakovic, vzdálených přibližně 10 km od nejbližší Nivnice. Nivnice, Vlčnov a Suchá Loz začaly před dvěma lety s tříděním odpadů tak, že každá domácnost dostane určitý počet barevných pytlů a podle nich třídí odpad, který následně firma vyváží. Dále jsou k dispozici

v obcích sběrné dvory na nebezpečný odpad a bioodpad. Stejný systém třídění odpadů plánuje začít tento rok také obec Bánov. Se službami firmy Rumpold je všeobecná spokojenost, nedochází k výpadkům sbírání odpadů a přeplňování popelnic. Jediná výtká se týká obcí, které občas nedodají všem občanům potřebné pytle na třídění, a ti pak musí používat svoje nebo tříděný odpad vyhazovat do popelnic.

7.5 Doprava

7.5.1 Železniční doprava

V mikroregionu se nenachází žádná železniční trať, obyvatelé mohou využívat pouze silniční dopravu. Nejbližší železniční stanice se nachází v Uherském Brodě (trať č. 341). Dostupnost železniční dopravy, kromě obcí Nivnice a Vlčnov, které se nacházejí poblíž Uherského Brodu, je velmi špatná.

7.5.2 Silniční doprava

Páteřními komunikacemi mikroregionu je státní silnice první třídy I/50. Silnice I/50 jako součást tahu E-50 představuje významné dopravní spojení mezinárodního významu Brno – Uherské Hradiště – Uherský Brod – Bánov – Starý Hrozenkov – Trenčín. Tato státní silnice je přivaděčem k silničnímu hraničnímu přechodu Starý Hrozenkov-Drietoma s dobrým přístupovým zajištěním pro osobní i nákladní dopravu v plném rozsahu. Z hlediska využití podle ukazatele obousměrného překračování státní hranice v počtu mil. osob a osobních automobilů patří na 4. místo z celkem 16 silničních hraničních přechodů se Slovenskou republikou. (Regionální agentura Východní Moravy, 2006, s. 19)

Stav silnic II. tříd v rámci území mikroregionu je nevyhovující. Silnice dosahují velkých nerovností a zvláště po zimě obsahují velké množství výtluků. Dále jsou to konstrukční vady jako nedostatečná šířka, nájezdové oblouky, napojování silnic, stav chodníků atd. Kapacita těchto komunikací z hlediska hustoty provozu je zcela dostačující. Co se týká komunikací v samotných obcích, ty jsou ve většině případů dobře udržované. Např. v Nivnici se v převážné části obce dochovala vozovka z žulových kostek, která je po nedávné údržbě stále v dobrém stavu. Největší silniční stavbou za posledních 10 let je výstavba obchvatu obce Bánov (viz. Obr.), který je součástí tahu E50. Právě tato obec se potýkala se značným dopravním zatížením. Zejména od projíždějících kamionů směrem na

Slovensko, které zde způsobily v minulosti mnoho nehod. Stavba je dlouhá 4,4 km a byla zprovozněna v listopadu 2010.

7.5.3 Účelové komunikace

Jsou důležité z hlediska obhospodařování půdy a mají význam i jako turistické trasy. Díky rozmanité krajině mikroregionu, která zasahuje z části i do CHKO Bílé Karpaty, jsou tyto cesty v létě hojně využívány místními občany a turisty. Proto je důležité o tyto komunikace průběžně pečovat a zajistit jejich dostatečné a přehledné značení, které je zatím nevyhovující turistickým potřebám.

Podstatné je také pokračování v budování cyklostezek mezi jednotlivými obcemi. První úsek, který již byl vybudován, přímo nepropojuje jednotlivé obce, ale zajišťuje důležité spojení mezi Nivnicí a Uherským Brodem. Tato trasa se stala za více než dva roky provozu velice využívanou. Občané ji používají pro cestu do zaměstnání i pro rekreační účely.

Další plány cyklostezek jsou již zpracované, tyto stavby ovšem stále brzdí dohody o výměně a vykupování pozemků od soukromých majitelů. Proto se nedá určit přesné datum zahájení výstavby některých dalších tras. Z hlediska rozvoje cestovního ruchu je to však jeden z klíčových bodů.

7.5.4 Autobusová doprava

Autobusovou dopravu zde zajišťuje společnost ČSAD. S dostupností této služby jsou na tom obce rozdílně. Tři největší obce Nivnice, Vlčnov a Bánov mají zajištěnou dobrou dopravní dostupnost. Autobusové spoje do Uherského Brodu, kde se nachází nejbližší autobusové nádraží, jezdí přibližně každou půlhodinu. Přes obec Bánov jezdí dálkové linky na Slovensko. Zbývající část obcí se potýká s komplikacemi omezení autobusových spojů z důvodu nerentability, což je při současném zvyšování cen paliv do budoucna velký problém. Občané těchto obcí z důvodu nedostatečné frekvence autobusových linek proto volí raději osobní přepravu.

7.5.5 Letecká doprava

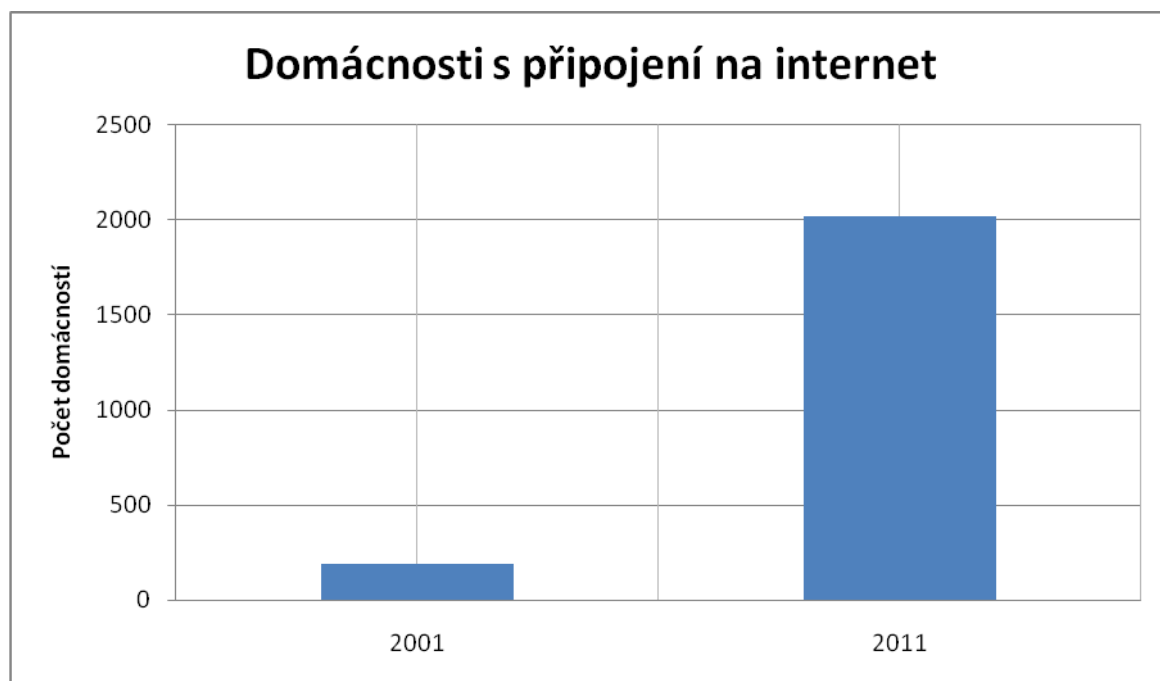
Menší letiště, které má statut mezinárodního, se nachází v Kunovicích. Letiště je od mikroregionu vzdáleno přibližně 20 km. Do ledna 2005 měla na tomto letišti základnu společnost DiscoveryTravel, která zajišťovala pravidelnou linku z Kunovic do Prahy. V současné době ovšem

už není letiště takto využíváno a pokud ano, tak velmi výjimečně. Další nejbližší větší mezinárodní letiště se pak nachází v Brně a Vídni.

7.6 Telekomunikace

Jako vůbec první byla připojena na telefonní síť obec Nivnice, jež byla poprvé zprovozněna 1.7.1918 s připojením z nivnického poštovního úřadu na uherskobrodský. Od té doby byl zaznamenán obrovský rozvoj pevných telefonních linek, jenž byl kolem roku 2000 postupně vytlačěn mobilními operátory. V dnešní době zde mají pokrytí všichni tři čeští operátoři. Co se týče televizního signálu, ten je přijímán z vysílače Velká Javořina. Internetové připojení zde zajišťují mobilní operátoři pomocí telefonní sítě pevných linek a sítí třetí generace, ale i soukromí poskytovatelé internetu, kteří využívají WI-FI sítě.

Graf 7. Připojení domácností na internet (Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ, 2001 a 2011)

V grafu nahoře můžete vidět srovnání počtu domácností s připojením na internet za posledních 10 let. V roce 2001 mělo připojení k internetu v mikroregionu pouze 7 % domácností, v roce 2011 už to bylo 57 %. Tento počet je srovnatelný i s celorepublikovým počtem, kdy v ČR bylo v roce 2011 připojeno na internet 62 % domácností.

7.7 Obchodní síť a služby

7.7.1 Základní vybavenost

Tab. 3. Základní vybavenost obcí (Vlastní zpracování)

Pošta	Nachází se v každé obci.
Knihovna	Nachází se v každé obci.
Peněžní ústav	V obci Suchá Loz.
Bankomat	Nenachází se v žádné obci.
Pojišťovna	V obcích Bánov a Vlčnov.
Hasičský záchranný sbor	Nenachází se v žádné obci.
Sbor dobrovolných hasičů	Nachází se v každé obci.
Obecní policie	Nenachází se v žádné obci.
Policie ČR	Nenachází se v žádné obci.

V každé obci se nachází alespoň pošta a veřejná knihovna, větší obce mají rozsah služeb samozřejmě větší. V mikroregionu se nenachází žádná stanice, obecní ani státní policie. Nejbližší služebna Policie ČR se nachází v Uherském Brodě. Ta má na každou obec v mikroregionu přidělené konkrétní policisty, kteří zde v omezeném čase hlídají.

Z důvodu zvyšující se kriminality mladistvých, zejména se jedná o různé druhy výtržnictví a poškozování majetku, obce uvažují o zakoupení kamerových systémů, které by kontrolovaly nejproblematičtější části obcí. V obcích mikroregionu se také už nenachází bankomat, v minulosti byl pouze ve Vlčnově, kde byl však několikrát vykraden, v Nivnici uvažovaný bankomat z důvodu obav o nesplnění podmínek počtu výběrů také chybí.

7.7.2 Ostatní služby

Tab. 4. Ostatní služby (Vlastní zpracování)

Obchody s potravinami	8
Smíšené zboží	8
Obchody s oblečením	6
Kadeřnictví	4
Květinářství	5
Autoservisy	6
Hospody	22
Restaurace	9
Hotely	3

Ostatní služby v této kapitole vybavenosti zmíním jenom na okraj, více se jim budu věnovat v dalších kapitolách. V posledních pěti letech je zde pozorován poměrně výrazný úbytek obchodů s potravinami a smíšeným zbožím. Důvodem je výstavba supermarketů nadnárodních značek v blízkém Uherském Brodě.

Ty nabízí více zboží za levnější ceny. V menších obcích proto zůstává často pouze jeden obchod s potravinami, který slouží místním jako poslední varianta nákupu, když potřebují zboží rychle koupit. Dále pak starším lidem, kteří nemají např. auto, aby si jeli nakoupit jinam. Počet ostatních služeb buď stagnuje, nebo mírně roste. Je zde prostor hlavně pro služby spojené s cestovním ruchem, jako je stravování, ubytování atd.

8 TRH PRÁCE

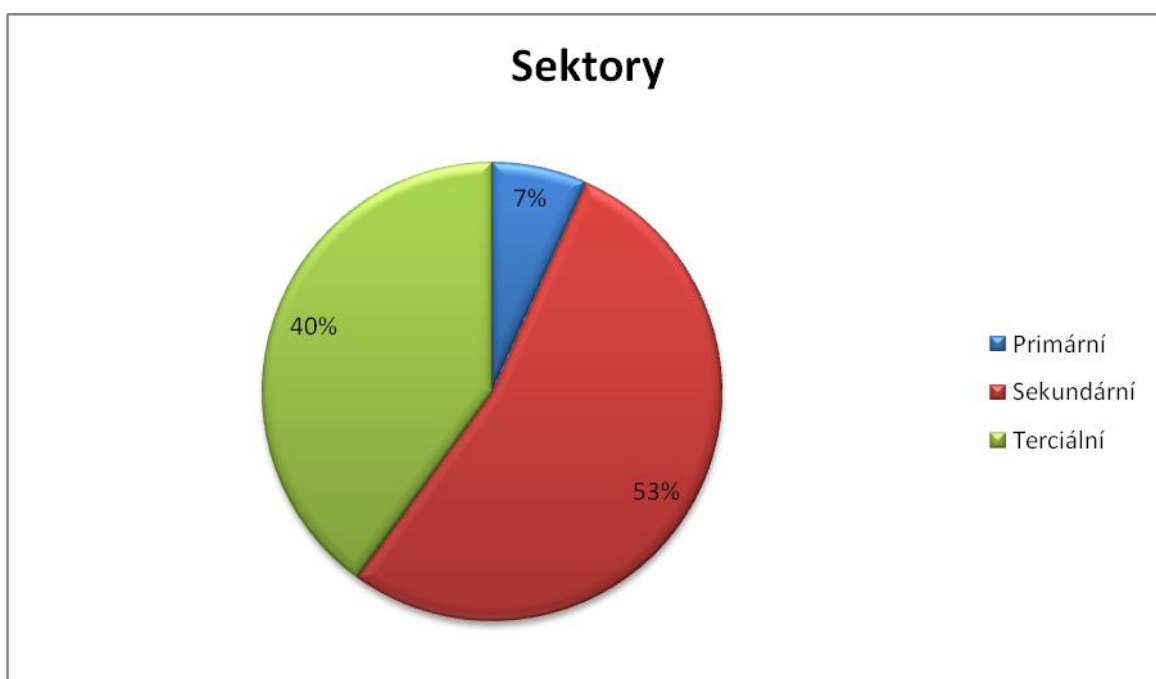
8.1 Ekonomická aktivita obyvatel

Podle předběžných výsledků sčítání lidu, domů, bytů v roce 2011 je ekonomicky aktivních 48,5 % obyvatel mikroregionu, což je oproti minulému sčítání v roce 2001 nárůst o více než 2%. Ekonomicky aktivních je více mužů – cca 60%, počet zaměstnavatelů je v současné době 168. Přibližně polovina ekonomicky aktivních obyvatel vyjíždí za prací a do škol ze své obce.

Přesné výsledky rozdělení ekonomicky aktivních obyvatel do následujících sektorů doposud nebylo v nejnovějším sčítání zpracováno, proto je zde uveden graf z roku 2001.

- primární sektor (zemědělství, lesnictví a vodní hospodářství)
- sekundárním sektoru (průmysl a stavebnictví)
- terciární sektor (ostatní odvětví)

Graf 8. Práce v jednotlivých sektorech (Zdroj: ČSÚ, 2001)

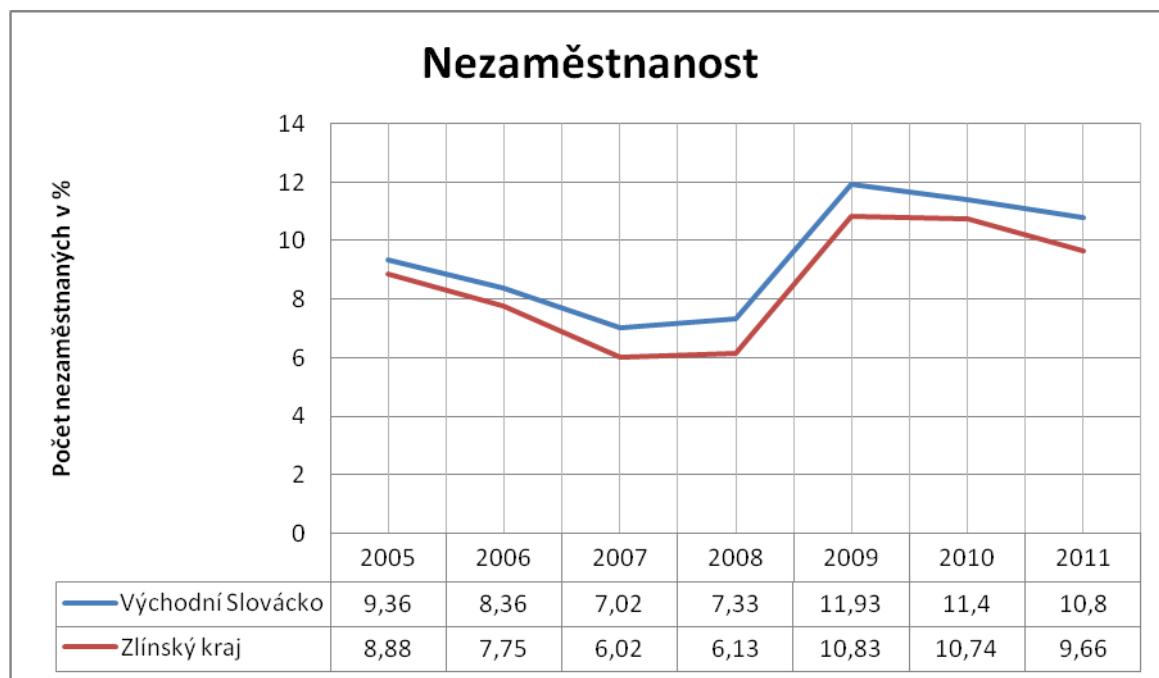

Čísla za rok 2011 se určitě nebudou zásadně lišit, přece se jenom očekává pokles lidí zaměstnaných v primárním a sekundárním sektoru na úkor růstu podílu sektoru terciálního. Jedná se o dlouhodobý trend zvyšování automatizace a zavádění nových technologií v zemědělských a průmyslových odvětvích. Částečně může tento trend také negativně

ovlivňovat slabá ekonomika a propad hospodářského růstu od roku 2008. Ideálně hodnotit současný stav však bude možné až po zveřejnění nejnovějších oficiálních výsledků.

8.2 Nezaměstnanost

Graf 9. Nezaměstnanost (Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ, 2005 - 2011)

Míra nezaměstnanosti je jedním z hlavních faktorů ohrožujících rozvoj mikroregionu. Nejvíce jsou ohroženy menší obce Korytná, Suchá Loz a Bystřice pod Lopeníkem, kde se míra nezaměstnanosti dlouhodobě pohybuje mezi 12-15%. Nejlépe je na tom s nezaměstnaností největší obec Nivnice 8% (za rok 2011). Naděje na zlepšení bohužel nelze v současné ekonomické situaci předpokládat a investice místních firem do nových provozů jsou od přelomu roku 2008/09 značně utlumeny.

8.2.1 Věková skladba uchazečů

Graf 10. Počet uchazečů o zaměstnání (Vlastní zpracování podle údajů Regionálního informačního servisu, 2010)

Věková skladba uchazečů o zaměstnání je poměrně rovnoměrně rozložena. Největší problémy s nalezením zaměstnání mají lidé po padesátce, jak můžeme vidět, jedná se o celou třetinu uchazečů. Nově těžce také nalézají práci absolventi středních a vysokých škol. Největší uplatnění mají samozřejmě občané s vyšším vzděláním. Největší procento uchazečů o zaměstnání má základní nebo střední vzdělání bez maturity.

Díky nové legislativě platné od 1.1.2012 musí lidé, kteří jsou evidováni na úřadu práce, odpracovat 20 hodin týdně veřejně prospěšných prací pro obec, u které mají trvalé bydliště. Pokud tento limit nesplní, nemají od státu nárok na vyplácení sociálních dávek. To je pro obce úplně nová zkušenost, která má sice výhodu pracovní síly „zadarmo“, ale na druhou stranu zase ohrožuje stálé zaměstnance obce, z důvodu jejich nahrazování touto pracovní silou.

8.2.2 Přehled firem

V následující tabulce jsou uvedeny místní nejvýznamnější firmy. Jedná se pouze o společnosti se sídlem v některé s obcí mikroregionu.

Tab. 5. Největší zaměstnavatelé (Vlastní zpracování)

Název firmy	Počet zaměstnanců	Sídlo
Linea Nivnice, a.s.	200-249	Nivnice
Zemědělská akciová společnost Nivnice	50-99	Nivnice
Imtradex, a.s. , Nivnice	50-99	Nivnice
Vlčnovská zemědělská a.s.	50-99	Vlčnov
Kinoexport s.r.o.	50-99	Korytná
Zeas Bánov, a.s.	25-49	Bánov
Adriagold,p.Němeček, Nivnice	20-25	Nivnice
Vladimír Zálešák - výroba nábytku	20-24	Bánov
Tesspracz s.r.o.	10-19	Bánov
Valvecontrol, s.r.o.	10-19	Nivnice
Bissologabrielerep.ceca s.r.o.	10-19	Suchá loz
Araver s.r.o.	10-19	Vlčnov
Lunass s.r.o.	10-19	Bystřice pod lopeníkem
Niveko, s.r.o.	10-19	Nivnice
Střechostav s.r.o.	10-19	Vlčnov
Styrolan, spol.s r.o.	6-9	Bánov
B-c-v, s.r.o.	1-5	Bystřice pod lopeníkem
Cz profil, s.r.o.	1-5	Bánov
Filtration technology s.r.o.	1-5	Nivnice

8.3 Zemědělství

Zemědělství je svojí biologickou podstatou nosným a stabilizujícím prvkem venkovského prostoru a musí v něm hrát klíčovou roli. Kromě produkčních jsou významné i mimo produkční funkce zemědělství, zejména krajinytvorná a environmentální (usměrňovaná např. prostřednictvím komplexních pozemkových úprav). Pro jeho efektivní fungování je nezbytné zabezpečení jeho účelné provázanosti se zpracovatelským průmyslem a podpora odbytu vybraných zemědělských produktů prostřednictvím distribučních aktivit (odbytová centra).

Zemědělská půda v mikroregionu představuje 72,55 % celkové výměry, z toho orná půda tvoří 80,29 % zemědělské půdy a louky tvoří 15,81% zemědělské půdy. Největší podíl v nezemědělské půdě, která činí 27,45 % celkové výměry, představuje 69,33% lesní půda. Podrobněji o struktuře půdního fondu v obcích mikroregionu informuje následující grafy. (Regionální agentura Východní Moravy, 2006, s. 21)

Graf 11. Zemědělská půda (Zdroj: Regionální rozvojová agentura Východní Moravy, 2006)

Na území mikroregionu se nachází tři firmy zabývající se zemědělskou produkcí, jedná se o:

ZAS a.s. Nivnice

V Nivnickém katastru hospodaří místní ZAS a.s. (dříve JZD) již od roku 1949. Dnes se jedná o akciovou společnost. Zabývá se hlavně produkcí kukuřice a pšenice, ale i ostatních zemědělských plodin. Dále se firma zabývá chovem vepřů a krav (asi 753 ks). Firma používá ty nejmodernější technologie. Její základní kapitál v roce 2008 činil necelých 68 mil. Kč.

Vlčnovská zemědělská a.s., Vlčnov

Zemědělská výroba rostlinná (obiloviny, pícniny) a živočišná (chov skotu, produkce mléka) ve Vlčnově, která je také akciovou společností. Ze živočišné výroby se společnost zabývá chovem prasat i skotu.

ZEAS a.s., Bánov

Společnost patřící do skupiny LUKROM se zabývá pěstováním objemových krmiv pro živočišnou výrobu na orné půdě o výměře cca 500 ha. Důležitým prvkem je produkce mléka. Na farmě Bánov je ustájeno 300 ks mléčných krav typu černostrakatý Holštýn. Na farmě v Suché Lozi je soustředěn chov jalovic, které jsou jako vysokobřezí přemístěny na farmu Bánov. Ekofarmy v Bystřici pod Lopeníkem a v Komni jsou zařazeny do programu ekologického zemědělství.

8.4 Průmysl

Území mikroregionu prošlo v devadesátých letech stejně jako celá Česká republika, velkými transformačními změnami, které zahrnovaly především rychlou privatizaci a restrukturalizační činnosti. Tehdejší situace byla charakteristická rozvojem soukromého podnikání, kdy nově vznikala řada malých a středních firem především v nevýrobní sféře, v průmyslu a ve stavebnictví. Na území Východního Slovácka se nachází především malé a střední podniky. Z pohledu odvětvové klasifikace převažují činnosti průmyslové, obchodní, stavební a zemědělské. (Strategický rozvojový plán mikroregionu Východní Slovácko, 2006)

Graf 12. Odvětví ekonomické činnosti (Zdroj: Regionální rozvojová agentura Východní Moravy, 2006)

Problémem průmyslu na území mikroregionu a v jeho blízkosti je malá diferenciací místních firem. Ty se soustřeďují zejména na automobilový a strojírenský průmysl. Proto tento mikroregion poměrně silně zasáhla ekonomická krize na konci roku 2008. Velká část firem se zabývá např. výrobou automobilových součástek pro koncernové automobilky a právě zaměstnanci těchto firem tvořili velké procento z nezaměstnaných na přelomu let 2008/2009. Proto by bylo vhodné přilákat do mikroregionu investory, kteří se svým zaměřením více liší od většiny současných firem.

9 FINANCOVÁNÍ

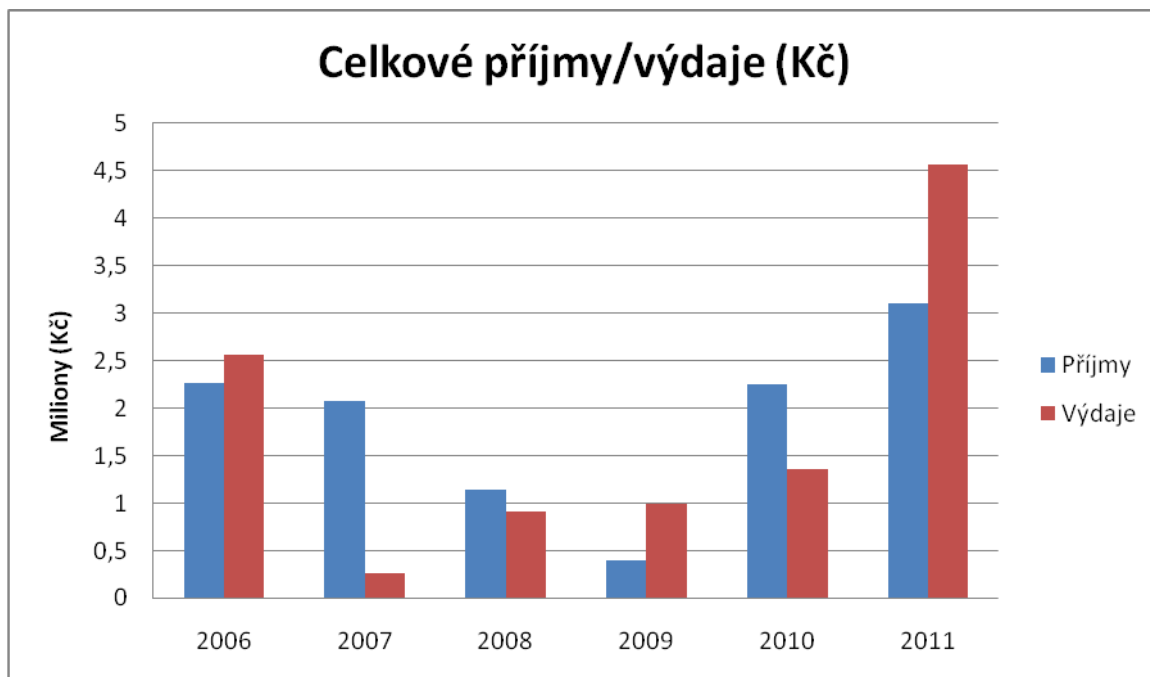
Financování projektů řeší mikroregion dvěma způsoby. Tím prvním jsou poskytnuté dotace od kraje, státních fondů, fondů EU a různých nadací. U dotací z fondů EU, které jsou vypláceny zpětně, využívá mikroregion bezúročných půjček od jednotlivých obcí. Druhý způsob je financování z vlastních zdrojů, např. z přebytku rozpočtu z minulého období nebo příspěvků od obcí. Skladbu příjmů a výdajů za jednotlivá účetní období můžete vidět v následujících závěrečných účtech.

Tab. 6. Závěrečné účty 2006 až 2011 (Vlastní zpracování)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Př. daňové	0	0	0	0	0	0
Př. nedaňové	144.000	33.654	142.212	54.374	1.333.469	708.000
Př. kapitálové	0	0	0	0	0	0
Přij. dotace	2.116.000	2.037.220	1.000.685	340.200	913.620	2.396.690
Př. celkem	2.260.000	2.070.874	1.142.897	394.574	2.247.089	3.105.090
Běž. výdaje	2.382.000	258.216	864.639	719.693	593.979	1.506.478
Kap. výdaje	178.000	0	40.507	267.518	761.600	3.053.294
Výd. celkem	2.560.000	258.216	905.146	987.211	1.355.579	4.559.772
Výsledek hospodaření	-424.000	1.812.658	237.751	- 592.636	891.509	- 1.663.000

V grafu dole můžeme vidět srovnání příjmů a výdajů za léta 2006 – 2011. Rok 2012 zde chybí, protože je zatím k dispozici jenom neurčitý návrh rozpočtu, který se bude určitě ještě mnohokrát měnit. V grafu můžeme vidět, že největší objem rozpočtu byl v roce 2011, kdy se realizovala velká část projektů, lze proto očekávat, že rok 2012 bude v objemu příjmů a výdajů podstatně skromnější.

Graf 10. Srovnání příjmů a výdajů (Vlastní zpracování)

9.1 Období 2006 - 2007

V letech 2006 a 2007, tedy na počátcích mikroregionu, se výdaje soustředily převážně na propagaci v cestovním ruchu a vzdělávací kurzy představitelů a zaměstnanců obcí. Byly vydány různé propagační materiály, brožury, informační tabule a mapy. Bylo zrealizováno několik vzdělávacích kurzů z oblasti čerpání dotací a územního rozvoje. Obce mikroregionu se také od tohoto roku zúčastňují akce Slavnosti Vína v Uherském Hradišti, výdaje související s touto akcí slouží na propagaci mikroregionu. Schodek v roce 2006 byl financován bezúročnými půjčkami od obcí.

9.2 Období 2008 - 2010

V těchto letech obsahovaly příjmy a výdaje následující položky:

- Mikroregion Východní Slovácko obdržel dne 7.10.2010 od Nadace Děti-kultura-sport příspěvek ve výši 211.000,- Kč, které využil pro propagaci mikroregionu na Slavnostech Vína v Uherském Hradišti
- Mikroregion Východní Slovácko obdržel dne 25.11.2010 investiční dotaci ze SZIF z Programu rozvoje venkova ČR na projekt Materiálně technické zázemí pro Východní Slovácko.

- Byly poskytnuty bezúročné půjčky obcím, které byly splaceny v termínech 16.8.2010, 17.8.2010 a 11.11.2010.
- Nákup mobilního pódia a velkokapacitních stanů pro společenské akce

9.3 Období 2011 - 2012

Rok 2011 byl zatím nejbohatší na množství zrealizovaných projektů a i proto mikroregion dosáhl zatím největšího schodku v hospodaření, kdy musel pro jeho pokrytí posloužit přebytek hospodaření z minulých let a také půjčka od obce Nivnice ve výši 425.000 Kč. Hlavní projekty v roce 2011 byly:

- Výstavba 6 rozhleden za celkovou částku 6,6 mil. Kde byla poskytnuta dotace z Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava ve výši 3 632 324 Kč, jednotlivé obce poskytly příspěvek ve výši 1 800 000 Kč
- Vybudování skladu pro Východní Slovácko, který slouží pro uložení mobilního pódia a velkoobjemových stanů. Projekt byl financován ze Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF), výše dotace činila 232.400 Kč.
- Projekt „Chutě našeho přátelství“. Cílem projektu bylo vydání kuchařky místních gastronomických specialit. Projekt byl financován z prostředků fondu mikroprojektů spravovaného regionem „Bílé Karpaty“. Celková výše dotace činila 400.000 Kč.
- Tradiční účast na kulturní akci Slavnosti Vína v Uherském Hradišti, která byla v roce 2011 financována z dotace, kterou poskytla Nadace děti, kultura a sport, výše dotace činila 232.426 Kč.

Pro rok 2012 je zatím k dispozici pouze návrh rozpočtu, který počítá s vyrovnaným rozpočtem 585.000 Kč na příjmové a výdajové straně. Rozpočty mikroregionu se vyznačují značnou proměnlivostí a nelze přesně odhadnout, jak se budou příjmy a výdaje dále vyvíjet. Pravděpodobné je, že po rekordním rozpočtu v roce 2011 bude tento rok skromnější a nebudou se realizovat velké projekty. Konkrétně se mi podařilo zjistit tyto:

- Projekt kompostování na VS – podpora kompostování biologického odpadu. Jedná se nákup 1.200 kompostérů, které budou bezplatně zapůjčeny občanům.
- Program obnova venkova – projekt zaměřený na předávání zkušeností mezi mikroregiony, odhadovaná výše dotace 300.000 Kč

10 SWOT ANALÝZA

Ve druhém úseku praktické části, se budu věnovat zpracování SWOT analýzy, kterou jsem rozdělil do následujících tří témat:

- **Lidské zdroje a občanská vybavenost**
- **Technická a dopravní infrastruktura**
- **Rozvoj cestovního ruchu**

10.1 Silné stránky

Lidské zdroje a občanská vybavenost

- Stoupající tendence přírůstku obyvatel
- Existence domů s pečovatelskou službou
- Vzrůstající počet obyvatel od roku 2004
- Levná a kvalifikovaná pracovní síla
- Existence mateřských a základních škol ve všech obcích mikroregionu
- Existence pobočky České pošty, sboru dobrovolných hasičů, veřejné knihovny ve všech obcích mikroregionu
- Dostatek sportovních a kulturních zařízení pro volný čas

Technická a dopravní infrastruktura

- Dostatečná silniční síť
- Dostatečné zásobování elektrickou energií, vodou, plynem i teplem
- Dostatek ploch pro výstavbu RD (mimo Bystřice pod Hostýnem)
- Kvalitní a vybavené stavební parcely pro místní podnikatele a investory
- Čističky odpadních vod v obcích mikroregionu, které mají více jak 1000 obyvatel
- Dobré dopravní napojení (silnice E50)
- Využívání systému třídění komunálních odpadů

Rozvoj cestovního ruchu

- Velmi dobrá kvalita životního prostředí

- CHKO Bílé Karpaty, potenciálně využitelné pro šetrné formy cestovního ruchu
- Rozsáhlá síť turistických, cyklistických a lyžařských tras
- Místní kulturní tradice a folklór (Jízda králů ve Vlčnově)
- Velký rekreační potenciál
- Rodiště J. A. Komenského (Obec Nivnice)

10.2 Slabé stránky

Lidské zdroje a občanská vybavenost

- Není zde zastoupena významnější velká obce
- Regresivní typ populace
- Vysoká úroveň nezaměstnanosti v menších obcích
- Nevyhovující zdravotní péče
- Malá maloobchodní síť
- Problém získávání kvalifikované pracovní síly

Technická a dopravní infrastruktura

- Špatný stav komunikací
- Špatný stav vodovodních a kanalizačních sítí
- Zastaralé veřejné osvětlení
- Nevyhovující autobusové spojení části mikroregionu

Rozvoj cestovního ruchu

- Nevyhovující internetové stránky mikroregionu
- Malá ubytovací kapacita
- Nízká kvalita informačních služeb pro turisty
- Nedostatečná nabídka produktů cestovního ruchu
- Nedostatečná podpora malého a středního podnikání
- Limitující režim pro hospodářské činnosti na území CHKO Bílé Karpaty

10.3 Příležitosti

Lidské zdroje a občanská vybavenost

- Rostoucí tendence vyšší vzdělanosti obyvatel
- Rozvoj služeb
- Možnost vysokoškolského vzdělání ve Zlíně
- Využití finančních prostředků z fondů evropské unie
- Stěhování obyvatel z měst na venkov
- Zabezpečení dostupnější lékařské péče

Technická a dopravní infrastruktura

- Budování a oprava veřejného osvětlení
- Využívání obnovitelných zdrojů energie
- Rekonstrukce komunikací
- Dobudování čističek odpadních vod
- Rozvoj informačních a komunikačních technologií
- Rekonstrukce kanalizačních a vodovodních sítí

Rozvoj cestovního ruchu

- Využití cestovního ruchu jako významný zdroj příjmů
- Propagování mikroregionu pomocí cestovních agentur
- Využívání trvale neobydlených objektů k rekreaci (změnou původního účelu objektu)
- Rozvíjení ekologického zemědělství pro vývoj agroturistiky (agroturistika provozovaná zemědělskými podniky, kdy se turisté zúčastňují atraktivních činností jako myslivost, honitba, vztah k zemědělské přírodě)
- Napojení cyklostezek na trasy nadregionálního charakteru
- Přeměna trvale neobydlených objektů na rekreační chaty

10.4 Ohrožení

Lidské zdroje a občanská vybavenost

- Nárůst nezaměstnanosti
- Trvalé snižování předproduktivní složky obyvatelstva
- Odliv mladé generace do větších měst
- Ubývání maloobchodní sítě (nejvíce ohroženy obchody s potravinami)
- Přesunování sportovních a společenských aktivit mimo mikroregion z důvodu neexistence vhodných zařízení pro tyto účely

Technická a dopravní infrastruktura

- Zhoršování dopravní obslužnosti
- Zhoršující se kvalita vozovek
- Zvyšování vytíženosti silniční dopravy
- Možnost poruch vodovodů a kanalizací
- Nárůst individuální automobilové dopravy

Rozvoj cestovního ruchu

- Úpadek folklórních tradic regionu
- Snižování dotací z Ministerstva kultury na památky
- Riziko kapitálové návratnosti do budování turistické infrastruktury
- Ohrožení chráněných lokalit vlivem turistického ruchu
- Nevyhovující využití evropských dotací
- Nedostatečná státní podpora rozvoje cestovního ruchu

11 ZHODNOCENÍ SOUČASNÉ STRATEGIE

V závěrečné části mojí práce se budu zabývat aktualizací stávající strategie mikroregionu Východní Slovácko, konkrétně její návrhovou částí. Tato část byla vytvořena v roce 2006, což je dostatečně dlouhá doba na její posouzení. Upozorním na to, co se podařilo a nepodařilo v této strategii uskutečnit, v další kapitole pak navrhnou nové konkrétní projekty ke každé prioritní ose.

Návrhová část je rozdělena do následujících čtyř prioritních os:

Prioritní osa č. 1: Ekonomický rozvoj

Prioritní osa č. 2: Rozvoj cestovního ruchu

Prioritní osa č. 3: Trvale udržitelný rozvoj venkova

Prioritní osa č. 4: Technická infrastruktura

11.1 Prioritní osa č. 1: Ekonomický rozvoj

Tato prioritní osa má za cíl vytvořit vhodné podmínky pro investory a malé a střední podnikatele. Docílit toho chce prostřednictvím nabídnutí vhodných ploch s dobrou technickou infrastrukturou, pro menší podnikatele nabídnutím prostor v budovách ve vlastnictví obcí s nízkým měsíčním nájmem. Dále je kladen důraz na spolupráci a informování podnikatelů o možnosti získávání dotací z fondů EU. Pomoc při vyřizování žádostí a úvěrů a pravidelné schůzky s místními podnikateli.

Mezi hlavní záměry prioritní osy patří:

11.1.1 Navázání kontaktů s podnikateli, Pomoc při vyřizování dotací, schůzky veřejné a soukromé správy, Zajištění při vyřizování úvěrů

Obecně lze říci, že tato spolupráce funguje velmi dobře. V návrhové části většinou nebyly nastaveny žádné termíny splnění jednotlivých záměrů, výjimku tvoří např. vytvoření seznamu ploch pro investory apod., které se ovšem stejně stále průběžně aktualizuje. Co se týče spolupráce, byl nastaven určitý systém mezi podnikateli a představiteli mikroregionu. Podnikatelé, kteří mají zájem, se scházejí několikrát do roka s těmito představiteli a řeší aktuální problémy v mikroregionu. Dále jsou k dispozici poradenská činnost pro čerpání dotací a poskytování úvěrů.

11.1.2 Vytvoření databáze ploch a objektů vhodných k podnikání, zajištění propagace těchto ploch a aktivní vyhledávání investorů

U dalších záměrů týkajících se zajištění a propagace ploch pro investory a jejich následné vyhledávání se uskutečnila dobrá spolupráce mezi oběma sektory a většinou ani nemuselo být využito jejich aktivního vyhledávání. Např. v průmyslové zóně Nivnice vybuďovalo svoje nové výrobní prostory 80% firem, které měly sídlo na území mikroregionu nebo v jeho těsné blízkosti, a obci se tak podařilo ve velmi rychlé době naplnit tuto zónu.

11.1.3 Využívání volných zemědělských objektů

Dalším bodem je využívání volných zemědělských objektů. Tento záměr byl naplněn jenom v části obcí, konkrétně těmi, ve kterých nefungují zemědělská družstva a tím pádem mají určité volné prostory, které jsou vhodné pro podnikatele se zaměřením na strojírenství, autoopravy apod. U obcí, kde fungují zemědělské akciové společnosti, se zpravidla žádné volné prostory nevyskytují, tyto společnosti vykazují za poslední roky dobré hospodářské výsledky a očekává se, že budou spíše rozšiřovat než redukovat svoje prostory.

11.2 Prioritní osa č. 2: Rozvoj cestovního ruchu

Úkolem této prioritní osy je zviditelnění mikroregionu a vytvoření nových a využití stávajících služeb pro návštěvníky tohoto regionu. Zde musí mikroregion nabídnout programy pro turisty, nabídnout místní produkty a upozornit na zdejší zajímavosti a možnosti využití volného času. Důležitým prvkem je oslovování potencionálních zákazníků prostřednictvím propagačních materiálů, cestovních agentur a veletrhů cestovního ruchu. Vytvořit pro tyto účely ucelenou nabídku služeb pro různé zájmové skupiny.

Mezi hlavní záměry prioritní osy patří:

11.2.1 Vytvoření místní programové nabídky, Seznam turistických a cyklistických tras, Nabídka kulturních a folklorních akcí, Vytvoření společných propagačních materiálů a zajištění jejich distribuce, Realizace společných internetových stránek mikroregionu, Jednotné značení a informační materiály

Začneme zhodnocením programových nabídek pro konkrétní zájmové skupiny. Tento záměr, ač ho považuji za klíčový, nebyl doposud naplněn. Chybí zde ať už elektronické či tiskové materiály, které obsahují, jaké činnosti zde mohou provozovat konkrétní zájmové skupiny např. cykloturistů, pěších turistů, lidí zájímajících se o historii apod. S tím souvisí

i vydávání všech propagačních materiálů, které jsou zbytečně obecné a obsahují velké množství reklamních ploch, které sem vůbec nepatří. Dalším problémem jsou sice zrealizované, ale absolutně nevyhovující společné webové stránky, jež jsou hodně obecné, chybí zde mnoho informací a jsou málo aktualizované. Navíc zde existují dvě webové stránky mikroregionu současně, které obsahují skoro stejné informace, což je nelogické.

11.2.2 Budování cyklistických tras a sítě odpočívadel u turistických cest a cyklostezek

Jedním z nejpodstatnějších záměrů je také budování cyklostezek, které jsou z velké části ve fázi příprav. Může se zdát, že za 6 let působení už by mohla být vybudována alespoň jedna cyklostezka mezi obcemi, avšak všechny jsou pouze ve fázi příprav. Hlavním problémem je sehnat dostatek finančních zdrojů a především vyměnit nebo vykoupit pozemky od soukromých majitelů, což je u takových projektů vždy běh na dlouhou trať. K cyklostezce je tedy zatím připojena pouze Nivnice, trasa Nivnice – Uherský Brod. Tato trasa, která vede do spádového centra mikroregionu, je velmi důležitá pro další rozvoj ostatní cyklostezek a v budoucnu bude důležitou spojnicí mezi všemi obcemi mikroregionu a tímto městem.

11.2.3 Rekonstrukce objektů vlastněných obcí pro účely cestovního ruchu a vytvoření nabídky agroturistiky

Další z řady záměrů se zabývá rekonstrukcí objektů ve vlastnictví obcí pro možné ubytovací prostory. Nápad je to určitě dobrý, ovšem žádná rekonstrukce se pro tyto účely podle mých informací zatím nerealizovala. Posledním záměrem je rozvoj agroturistiky, který také nebyl zatím realizován. Teto záměr už je poměrně specifický pro úzkou zájmovou skupinu a soustředil bych na něj pozornost až po vybudování programů pro širší zájmové skupiny návštěvníků.

11.2.4 Projekt budování sítě rozhleden

Zatím největší realizovaný projekt v rámci mikroregionu VS. Byl projekt šesti rozhleden, slavnostně otevřených 31. 10. 2010, kdy každá přísluší jedné z obcí a mají sloužit k podpoře cestovního ruchu (viz. Obr.). Jejich výstavba trvala asi jeden rok a celkové náklady na tyto stavby se vyšplhaly na 6,6 mil korun, kdy většinu prostředků poskytla Evropská unie. Tento projekt má od počátku hodně zastánců a odpůrců. Kritici poukazují na špatnou kvalitu rozhleden (třísky v zábradlí a strmost schodiště). Za největší problém je však považováno nevhodné rozmístění a zbytečně velký počet těchto rozhleden, kdy část je postavena tzv. pod kopcem a výhled z nich je dosti diskutabilní. Tyto rozhledny se také vyskytly

několikrát v médiích, kde dostaly různé nelichotivé názvy např. posedy nebo památníky politiků. Podle mého názoru měl být projekt řešen více citlivě a počet rozhleden měl být zredukován a zrealizovat se měla pouze výstavba menšího počtu kvalitních rozhleden na kvalitních místech.

11.3 Prioritní osa č. 3: Trvale udržitelný rozvoj venkova

Prioritní osa – trvale udržitelný rozvoj má nejširší záběr činností, a proto jsou zde značné rozdíly v plnění jednotlivých záměrů. Tato prioritní osa se zabývá problémy s odlivem obyvatelstva z mikroregionu, nezaměstnaností a dostupností základních služeb. Má za cíl také zlepšit úroveň školství, zdravotnictví, kultury a podporovat rozvoj bydlení v rodinných domech. Jedním ze záměrů je také řešení odpadového hospodářství a s tím související problémy černých skládek atd.

Mezi hlavní záměry prioritní osy patří:

11.3.1 Podpora zaměstnanosti a vytváření pracovních míst pomocí zvýhodňování místních podnikatelů

Hned první záměr týkající se nezaměstnanosti a vytváření pracovních míst je velmi komplikovaný a z velké části závisí na vnějších podnětech, které mikroregion nemůže nijak ovlivnit, např. ekonomický růst, výsledky hospodaření firem, daňová zátěž apod. Tento záměr lze podporovat pouze vytvořením vhodných podmínek pro podnikání, jako symbolické nájem, poradenství a další pomoc, která již byla zmíněna v předchozích bodech.

11.3.2 Rekonstrukce budov mateřských a základních škol a programy celoživotního vzdělávání

Druhá skupina záměrů týkající se školství a celoživotního vzdělávání závisí ve velké míře na úspěšnosti žádostí z fondů EU pro různé vzdělávací kurzy. Více jsou tyto dotace ovšem využívány pro rekonstrukce budov místních škol. Tady se povedlo získat více dotací, avšak spíše než mikroregion žádají o dotace jednotlivé obce.

11.3.3 Dostupná zdravotní péče

Další skupina záměrů se týká zdravotnictví, jeho dostupnost ve třech nejmenších obcích mikroregionu je nevyhovující. Zatím se nepodařilo tento problém vyřešit a pouze nízký nájem lékaře do těchto malých obcí nepřiláká. Bohužel v budoucnu nevidím možnost žád-

ného zlepšení a obyvatelům těchto obcí zatím nezbyvá nic jiného, než obětovat spoustu času při návštěvě lékaře.

11.3.4 Podpora a rozvoj bydlení

Pozitivně musím hodnotit situaci z obav odlivu obyvatelstva, která se nenaplnila. Jak už z mé socioekonomické analýzy vyšlo, počet obyvatel obcí se každoročně zvyšuje, i když se očekával spíše trend opačný. Tomu pomáhá i záměr podpory výstavby rodinných domů, který byl naplněn a přispívá tomuto stavu. Výjimku tvoří pouze obec Bystřice pod Lopeníkem, která má ve svém katastru stavební uzávěry z důvodu, že leží v CHKO Bílé Karpaty.

11.3.5 Zvětšení nabídky sportovního a kulturního vyžití

Za poslední 2 až 3 roky došlo ke zlepšení společensky-kulturního dění v obcích. Dochází zde k určité obměně kulturních akcí a návratu k tradicím, např. krojované zábavy, košty slivovice, je zde i větší nabídka různých nových akcí jako maškarní veselice a divadelních přestavení. Kromě Jízdy králů ve Vlčnově zde však chybí významnější akce, které by spojovaly celý mikroregion. U sportovního vyžití jsou ještě velké rezervy, mnoho obyvatel mikroregionu pořád využívá sportovních zařízení mimo mikroregion např. tenisové kurty. Chybí zde také otevřená víceúčelová venkovní hřiště s volným přístupem.

11.3.6 Ochrana životního prostředí, budování tzv. zelených zón, podporování tradiční výroby a ekologického zemědělství a chránění půdy proti erozím

Ochrana životního prostředí je díky velmi bohaté a rozmanité přírodě jedním z klíčových záměrů mikroregionu. Tato krajina byla zčásti poškozena rozoráváním mezí za dob centrálně plánovaného zemědělství. Proto se již uskutečnilo několik projektů, které mají za cíl vrátit krajinu alespoň částečně do původního přirozeného stavu. To se děje za pomoci vytváření tzv. zelených zón. Jedná se o různé druhy biotopů, tůní a menších vodních ploch, dále zabraňování eroze půdy pomocí větrolamů a jiných přírodních překážek.

11.3.7 Zavádění systémů recyklovaného sběru odpadů, výstavba a rekonstrukce sběrných dvorů

V tomto směru nastalo značné zlepšení od třídění odpadu v domácnostech až po zřízení sběrných dvorů. Tento záměr je dostatečně popsán v kapitole odpadové hospodářství. Dalším krokem by mohlo být soustředění se na méně recyklované odpady, jako je elektronika a bioodpad.

11.3.8 Dobrá dostupnost služeb

Tento záměr souvisí s již zmíněnou podporou podnikání. Kvalitní dostupnost se liší jednotlivými obory podnikání. Zatímco služby jako kadeřnictví, autoservisy, květinářství, obchody s průmyslovým zbožím jsou dobře dostupné a mnoho podnikatelů využívá zvýhodněných nájmu v obecních budovách (zvláště kadeřnictví). Obchodů s potravinami ubývá kvůli konkurenci velkých řetězců v Uherském Brodě.

11.4 Prioritní osa č. 4: Technická infrastruktura

Tato osa řeší všechny kanalizační, vodovodní, plynofikační sítě. Dalšími záměry jsou dopravní infrastruktura, čističky odpadních vod a získávání energie z obnovitelných zdrojů.

Mezi hlavní záměry prioritní osy patří:

11.4.1 Společný postup při prosazování rekonstrukce a oprav páteřních komunikací I. a II. tříd a řešení napojení do nových areálů pro podnikání

Stav komunikací mezi obcemi se za činnosti mikroregionu zkvalitnil, z ŘSD byli dojednány rekonstrukce komunikace mezi obcí Nivnice a Suché Lozi, dále pak přispěl ke zkvalitnění dopravy obchvat obce Bánov, zprovozněný na konci roku 2010. Další komunikace mezi obcemi Suchá Loz, Bánov, Nivnice a Korytná jsou značně poškozeny a je potřeba jednat o jejich rozsáhlejších opravách. S připojením nových areálů bylo již od počátku počítáno a tento záměr byl zcela naplněn.

11.4.2 Rekonstrukce kanalizačních systémů a vybudování sítě čističek odpadních vod

Kanalizační systémy stále zůstávají velkým problémem, který se zatím nepodařilo vyřešit, pro velkou finanční i časovou nákladnost těchto projektů. Na druhou stranu byly vybudovány dvě čističky odpadních vod v Bánově a Vlčnově. Tak mají již všechny větší obce svoji vlastní čističku. Ideálním řešením by bylo, kdyby měly všechny obce tyto čističky, ovšem vzhledem k menšímu počtu obyvatel není tento problém tak závažný a přednost v těchto obcích dostanou spíše jiné projekty.

11.4.3 Podpora získávání energie z obnovitelných zdrojů

Na území mikroregionu funguje jedna sluneční elektrárna v průmyslové zóně Nivnice. Podpora je v současné době spíše zaměřena na solární systémy umístěné na střechách budov a průmyslových hal.

12 NÁVRHOVÁ ČÁST

Celková dosavadní činnost tohoto poměrně mladého mikroregionu, která je popsána výše je určitě přínosem pro místní obyvatele a většina ji také tak hodnotí, ať již se jedná o místní občany, podnikatele nebo představitele jednotlivých obcí. Do budoucna je důležité stále se snažit postupovat podle strategických dokumentů a dbát na jejich častější aktualizaci. Plnění strategie v rámci prioritních os je z větší části úspěšné avšak v následujících 3 až 5 letech je třeba se soustředit na dotažení základních projektů, které budou podporovat další rozvoj mikroregionu např. v oblasti agroturistiky a různých jiných programů týkajících se propojení cestovního ruchu a zdejšího bohatého přírodního prostředí. Úspěch těchto programů záleží ve velké míře na úspěšnosti čerpání dotací z fondů EU, které jsou hlavním zdrojem prostředků pro mikroregion. Proto je klíčové zajistit dosavadní úspěšné čerpání z těchto fondů i v následujícím programovém období 2014 až 2020. Největší potenciál pro rozvoj mikroregionu vidím právě v oblasti cestovního ruchu, se kterou souvisí také řada nedostatků jako např. programová nabídka a webové stránky. Tyto základní nedostatky jsou podle mého názoru klíčové z hlediska dalšího rozvoje, a proto jsem zde také vypracoval dva návrhy projektů, které by pomohly změnit tento nevyhovující současný stav.

Další projekt jsem zařadil pod prioritní osu č. 3 Trvale udržitelný rozvoj venkova. Jedná se o vybudování venkovních víceúčelových hřišť s volným přístupem, jejichž nedostatek je popsán v předchozí kapitole. Poslední projekt související s prioritní osou č.4 Technická infrastruktura je zaměřen na větší energetickou soběstačnost obcí respektive jejich obecních úřadů, prostřednictvím solárních panelů umístěných na střeších těchto budov. Zároveň by tento projekt mohl sloužit jako inspirace místním občanům, kteří při stále se zvyšujících cenách elektrické energie hledají způsoby jak dlouhodobě ušetřit. Jednotlivé projekty jsou vždy koncipovány v tzv. projektovém rámci, aby byla zaručena jeho přehlednost a úplnost.

12.1 Prioritní osa č. 1: Ekonomický rozvoj

PROJEKTOVÝ RÁMEC
A. VŠEOBECNÉ INFORMACE
1. Název projektu: Vytvoření nových webových stránek www.vychodnislovacko.eu
2. Zaměření projektu: Cílem tohoto projektu je vytvoření zcela nových webových stránek. Stránky budou nově obsahovat nejen popis mikroregionu jako doposud, ale budou rozděleny na tyto 3 sekce: 1. Informace pro návštěvníky – ty budou obsahovat informace, které jsou uvedeny v projektu „Turistické programy“ 2. Informace pro podnikatele – základní informace pro podnikatele, vzorové dokumenty žádostí, důležité kontakty, apod. 3. Informace pro investory – seznam lokalit vhodných k investici, technická infrastruktura pozemků, vhodné činnosti podnikání pro jednotlivé lokality Důraz bude kladen na aktualizování a doplňování obsahu jednotlivých sekcí, aby byla zajištěna správná funkce celých webových stránek.
3. Umístění projektu: Internetový server Východního Slovácka
4. Celkový rozpočet: Technické zabezpečení – 20.000 Kč Grafické a programové práce – 30.000 Kč
B. PŘEDKLADATEL
1. Plný název a úřední adresa předkladatele projektu: Východní Slovácko Vlčnov 124 687 61 Vlčnov
2. Právní status: Dobrovolný svazek obcí Východní Slovácko

<p>3. Přehled partnerů participujících na projektu:</p> <p>Východní Slovácko</p>
<p>C. POPIS PROJEKTU</p>
<p>1. Všeobecný cíl projektu</p> <p>Zkvalitnění a zpřístupnění informací pro širokou veřejnost a podnikatelské subjekty</p>
<p>2. Specifické cíle projektu:</p> <p>Poskytování informací pro:</p> <ul style="list-style-type: none">- návštěvníky- podnikatele- investory
<p>3. Zdůvodnění projektu:</p> <p>Nevyhovující stav současných internetových stránek.</p>
<p>4. Aktivita projektu:</p> <p>Přípravná fáze – zpracování obsahu jednotlivých sekcí internetových stránek a konzultace tohoto obsahu na úrovni zasedání starostů Východního Slovácka</p> <p>Realizační fáze – výběr vhodného kandidáta pro realizaci projektu</p> <p>Provozní fáze – pravidelná aktualizace a doplňování obsahu internetových stránek</p>
<p>5. Indikátory pro plánované výstupy a výsledky projektu:</p> <p>Indikátor návštěvnosti webových stránek.</p>
<p>6. Doba trvání projektu:</p>
<p>7. Přípravná fáze: 2012, Realizační f. 2013, Provozní 2013 - 2020</p>
<p>8. Zdroje financování projektu: Východní Slovácko</p>

12.2 Prioritní osa č. 2: Cestovní ruch

PROJEKTOVÝ RÁMEC
A. VŠEOBECNÉ INFORMACE
1. Název projektu: Turistické programy
2. Zaměření projektu: Cílem tohoto projektu bude vytvoření tří turistických programů pro následující cílové skupiny: <ol style="list-style-type: none">1. Východním Slováckem – Pěšky2. Východním Slováckem – Na kole3. Východním Slováckem – Za památkami Bude se jednat o vytvoření mini brožury a sekce na internetových stránkách, ke každému ze tří programů, které budou obsahovat: <ul style="list-style-type: none">• Program pro cílovou skupinu na 3 – 7 dní pobytu• Vytvoření variant tras pro cílové skupiny, zde bude součástí mapa s nabídkou vhodných tras pro jednotlivé zájmové skupiny• Na trase budou zobrazeny body zájmu (obrázek, minifotografie)• V každém typu brožur bude nabídka ubytování, restaurací apod. Tyto brožury budou dostupné v informačních centrech jednotlivých obcí, hotelů dále budou k dispozici pro veletrhy cestovního ruchu a pro různé akce spojené s propagací mikroregionu. Tyto materiály budou také zpracovány v elektronické podobě na webových stránkách a budou také volně ke stažení ve formátu PDF.
3. Umístění projektu: Internetový server Východního Slovácka
4. Celkový rozpočet: Technické zabezpečení – 5000 Kč

Vytištění 1000ks brožur – 50000 Kč
B. PŘEDKLADATEL
2. Plný název a úřední adresa předkladatele projektu: Východní Slovácko Vlčnov 124 687 61 Vlčnov
2. Právní status: Dobrovolný svazek obcí Východní Slovácko
3. Přehled partnerů participujících na projektu: Východní Slovácko
C. POPIS PROJEKTU
9. Všeobecný cíl projektu Vytvoření programové nabídky pro návštěvníky Východního Slovácka
10. Specifické cíle projektu: Vytvoření turistických programů: <ul style="list-style-type: none">• Východním Slováckem – Pěšky• Východním Slováckem – Na kole• Východním Slováckem – Za památkami
11. Zdůvodnění projektu: Vytvoření větší poptávky po Východním Slovácku jako turistickém cíli.
12. Aktivita projektu: Přípravná fáze – zpracování obsahu jednotlivých propagačních brožur Realizační fáze – výběr vhodného kandidáta pro realizaci projektu Provozní fáze – pravidelné rozmisťování brožur a jejich umístění na webové stránky mikroregionu s možností stažení ve formátu PDF
13. Indikátory pro plánované výstupy a výsledky projektu: Indikátor návštěvnosti hotelových zařízení.

14. Doba trvání projektu:

Přípravná fáze: 2012, Realizační f. 2013, Provozní 2013 - 2015

15. Zdroje financování projektu: Východní Slovácko**12.3 Prioritní osa č. 3: Trvale udržitelný rozvoj venkova**

PROJEKTOVÝ RÁMEC
A. VŠEOBECNÉ INFORMACE
1. Název projektu:
Vybudování víceúčelových hřišť s volným přístupem
2. Zaměření projektu:
Cílem tohoto projektu je vytvořit v každé obci jedno víceúčelové hřiště s volným přístupem. Hřiště budou umístěna v předem vytipovaných lokalitách, jejich velikost bude odpovídat cca rozměrům standardního tenisového kurtu
3. Umístění projektu:
Vybrané lokality v jednotlivých obcích
4. Celkový rozpočet:
Celkové náklady – 2 500 000 Kč
B. PŘEDKLADATEL
3. Plný název a úřední adresa předkladatele projektu:
Východní Slovácko Vlčnov 124 687 61 Vlčnov
2. Právní status:
Dobrovolný svazek obcí Východní Slovácko
3. Přehled partnerů participujících na projektu:
Východní Slovácko
C. POPIS PROJEKTU
16. Všeobecný cíl projektu

Podpora volnočasových sportovních aktivit obyvatel Východního Slovácka
17. Specifické cíle projektu: -
18. Zdůvodnění projektu: Zpřístupnění kvalitního sportovního zázemí zdarma.
19. Aktivity projektu: Přípravná fáze – Vytipování vhodných lokalit pro toto umístění nejlépe na pozemcích vlastněných obcemi a seznámit občany těchto lokalit s plánovanými změnami. Vytvoření požadavků na vlastnosti hřiště aby bylo vhodné pro sporty, jako je fotbal, florbal, tenis apod. Realizační fáze – výběr vhodného kandidáta pro realizaci projektu Provozní fáze – pravidelné udržování hřišť obecními zaměstnanci
20. Indikátory pro plánované výstupy a výsledky projektu: -
21. Doba trvání projektu: Přípravná fáze: 2012, Realizační f. 2013, Provozní 2013 - 2020
22. Zdroje financování projektu: Východní Slovácko, EU

12.4 Prioritní osa č. 4: Technická infrastruktura

PROJEKTOVÝ RÁMEC
A. VŠEOBECNÉ INFORMACE
1. Název projektu: Využívání energie z obnovitelných zdrojů, pomocí solárních panelů na střechách obecních úřadů.
2. Zaměření projektu: Cílem tohoto projektu je umístit na střechu jednotlivých obecních úřadů solární panely na výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů.
3. Umístění projektu:

Sřechy obecních úřadů nebo vhodné přilehlé prostory
4. Celkový rozpočet: Celkové náklady – 3 500 000 Kč
B. PŘEDKLADATEL
4. Plný název a úřední adresa předkladatele projektu: Východní Slovácko Vlčnov 124 687 61 Vlčnov
2. Právní status: Dobrovolný svazek obcí Východní Slovácko
3. Přehled partnerů participujících na projektu: Východní Slovácko
C. POPIS PROJEKTU
23. Všeobecný cíl projektu Snížení nákladů na elektrickou energii v dlouhodobém horizontu.
24. Specifické cíle projektu: <ul style="list-style-type: none">• snížení závislosti na externích zdrojích energie• dlouhodobá finanční úspora
25. Zdůvodnění projektu: Využívání obnovitelných zdrojů energie, snížení energetické závislosti.
26. Aktivity projektu: Přípravná fáze – technické a administrativní náležitosti Realizační fáze – výběr vhodného kandidáta pro realizaci projektu Provozní fáze – údržba solárních panelů
27. Indikátory pro plánované výstupy a výsledky projektu: Monitorování výdajů za elektrickou energii.

28. Doba trvání projektu:

Přípravná fáze: 2012, Realizační f. 2013 - 2014, Provozní 2014 - 2034

29. Zdroje financování projektu: Východní Slovácko, EU

ZÁVĚR

Vypracováním „Strategie rozvoje mikroregionu Východní Slovácko“ jsem získal ucelený pohled na problematiku tohoto území. Základem této práce byla její teoretická část, která popsala základní pojmy z regionalistiky a zdokumentovala vznik a vývoj mikroregionů v čase. Socioekonomická analýza nám vytváří obraz silných a slabých stránek mikroregionu. Z této analýzy vyplývá, že obce mikroregionu jsou rozděleny na dvě části. První tři největší obce, mezi které patří Nivnice, Vlčnov a Bánov, jsou na tom ve většině hodnocených ukazatelů lépe. Ať už se jedná o nezaměstnanost, nabídku základních služeb, dopravní dostupnost, technickou infrastrukturu, dostupnost zdravotní péče, školství apod. Je to dáno hlavně jejich větší velikostí a také výhodnější polohou z hlediska dostupnosti Uherského Brodu, Uherského Hradiště a Zlína. Naopak zbývající tři menší obce Suchá Loz, Korytná a Bystřice pod Lopeníkem jsou na tom ve většině ukazatelů hůře. Ovšem právě tyto obce mohou ze členství v mikroregionu těžit nejvíce a přiblížit se tak jejich „silnějším členům“. Mikroregion má však i problémy, které se dotýkají všech obcí, např. špatnou dostupnost zdravotní péče a nedostatek některých základních služeb, např. nedostatečná síť obchodů s potravinami apod. Největší příležitosti v současné době nabízí oblast cestovního ruchu, kde je třeba rychle zajistit potřebné náležitosti pro jeho rozvoj. V závěru této práce je uvedeno několik konkrétních projektů, které by mohli dopomoci k rozvoji mikroregionu v této oblasti. Jedná se zejména o projekty „Zkvalitnění a zpřístupnění informací pro širokou veřejnost a podnikatelské subjekty“ a „Turistické programy“. Tyto projekty by pak tvořily základ pro další rozvoj v tomto klíčovém odvětví.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

LABOUNKOVÁ, Vladimíra, PŮČEK, Milan a ROHREROVÁ, Ludmila, 2009. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů*. 1. vyd. Brno: Ústav územního rozvoje. ISBN 978-80-87318-02-7.

MATES, Pavel a WOKOUN, René, 2001 *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum. ISBN 80-7175-100-6.

NOVÁK, Josef et al., 2011. *Sada indikátorů dopadu ekonomické krize (SIDEK) v prostředí mikroregionů*. Praha: Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj, o.s. a Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. ISBN 987-80-87549-01-8.

NOVÁK, Josef a ŠAFÁŘOVÁ, Barbora, 2007. *Hodnocení managementu a rozvoje mikroregionů*. Praha: Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. ISBN: 978-80-86902-75-3.

ŠKRABAL, Ivo et. al., 2006. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přešov: Centrum pro komunitní práci. ISBN 80 -86902 -39 -0.

WOKOUN, René et al., 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-086-4.

Internetové zdroje:

Věkové složení obyvatelstva Zlínského kraje, 2012. *Český statistický úřad*[online]. [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://www.zlin.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/p/4003-11>

Vše o území, 2012. *Český statistický úřad*[online]. [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://www.scitani.cz/>

Počet obyvatel v obcích Zlínského kraje 2004 – 2011, 2012. *Český statistický úřad*[online] [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://www.zlin.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/p/1301-11>

Monitoring mikroregionů v Ústavu územního rozvoje, 2012. *Deník veřejné správy*[online]. [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6373942>

PAVLAS, Miroslav a PÁPOL, Tomáš, 2006. *Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů*[online]. [cit. 10. 4. 2011]. Dostupné z: http://www.rozvoj.cz/editor/image/stranky3_soubory/-wb0905-hlavnidokument-.pdf.

PRO KRAJ, 2006. *Strategické plánování územního rozvoje a identifikace projektů*.

[online] [cit. 2011-04-07]. Dostupné z:
<http://www.vychodnislovacko.eu/data/file_downloads/f1.pdf>.

REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA VÝCHODNÍ MORAVY, 2006. *Strategický rozvojový plán mikroregionu Východní Slovácko*. [online] [cit. 2011-04-07]. Dostupné z:
<http://www.vychodnislovacko.eu/data/file_downloads/f1.pdf>.

Obce, 2012. *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2012-04-10]. Dostupné z:
<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce>

Monitoring rozvojových dokumentů okresů a mikroregionů, 2012. *Ústav územního rozvoje* [online]. [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=3787>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ha	Hektar
%	Procento
km ²	Kilometr čtvereční
tzv.	Tak zvaný
tzn.	To znamená
např.	Například
apod.	A podobně
č.	Číslo
Obr.	Obrázek
Tab.	Tabulka
Kč	Koruna
vyd.	Vydání
a.s.	Akciová společnost
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
EU	Evropská unie
SROP	Společný regionální operační program
ROP	Regionální operační program
NUTS II	Region soudržnosti
ČOV	Čistírna odpadních vod
VS	Východní Slovácko
CHKO	Chráněná krajinná oblast

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Mikroregion na mapě České republiky.....	26
Obr. 2. Mikroregion Východní Slovácko.....	27

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Počet vzniklých mikroregionů.....	15
Tab. 2. Rozčlenění úřadů.....	37
Tab. 3. Základní vybavenost obcí.....	43
Tab. 4. Ostatní služby.....	44
Tab. 5. Největší zaměstnavatelé.....	45
Tab. 6. Závěrečné účty 2006 až 2011.....	52

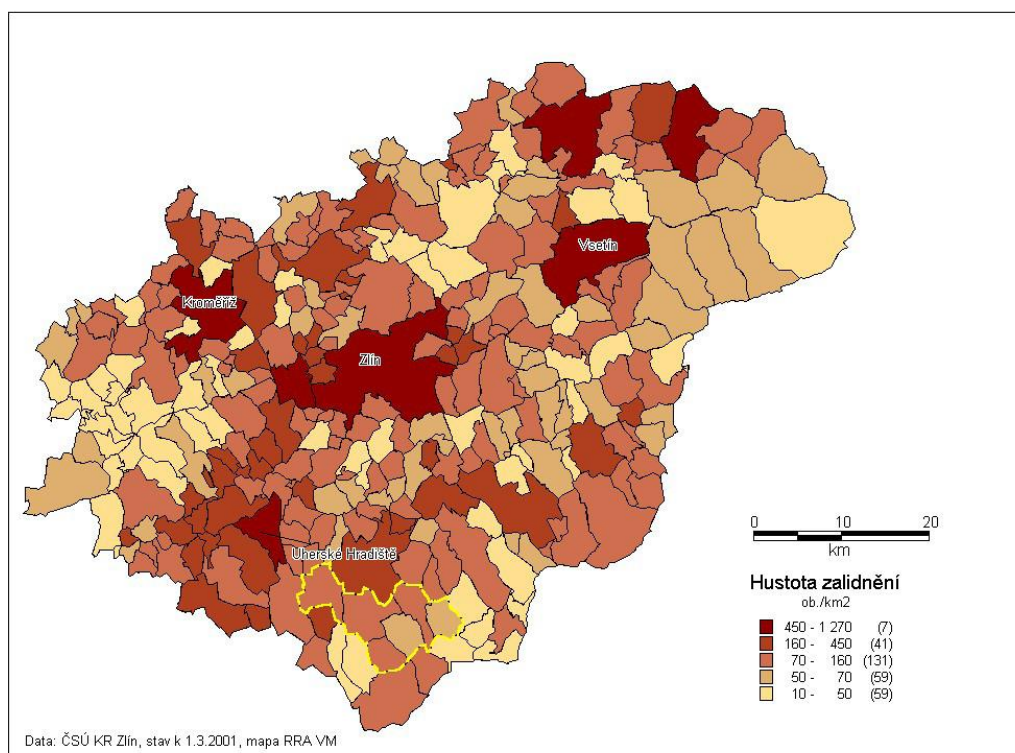
SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Počet obcí mikroregionu.....	16
Graf 2. Věková struktura ČR.....	33
Graf 3. Věková struktura ČR.....	34
Graf 4. Migrace v regionu.....	35
Graf 5. Vzdelanostní struktura mikroregionu.....	36
Graf 6. Domy, byty.....	37
Graf 7. Připojení domácností na internet.....	43
Graf 8. Práce v jednotlivých sektorech.....	46
Graf 9. Nezaměstnanost.....	47
Graf 10. Počet uchazečů o zaměstnání.....	48
Graf 11. Zemědělská půda.....	50
Graf 12. Odvětví ekonomické činnosti.....	52

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha PI Mapa hustoty obyvatel Zlínského Kraje
- Příloha P II Turistická mapa rozhleden Východního Slovácka
- Příloha P III Mapa obchvatu obce Bánov

PŘÍLOHA P I: MAPA HUSTOTY OBYVATEL ZLÍNSKÉHO KRAJE

PŘÍLOHA P II: TURISTICKÁ MAPA ROZHLEDEN VÝCHODNÍHO SLOVÁCKA

PŘÍLOHA P III: MAPA OBCHVATU OBCE BÁNOV

